

Η χημική βιομηχανία στην Ελλάδα: **Συνεισφορά στην οικονομία και προοπτικές ανάπτυξης**

Γιώργος Μανιάτης, Επικεφαλής τμήματος κλαδικών μελετών IOBE

Εσπερίδα Συνδέσμου Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών
Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΜΕΡΑ ΤΗΣ ΧΗΜΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ
ΕΜΠΟΔΙΑ & ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος», 25 Απριλίου 2018

Περιεχόμενα και στόχοι της μελέτης

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή
2. Συνοπτική περιγραφή της Χημικής Βιομηχανίας
3. Βασικά μεγέθη και τάσεις της Χημικής Βιομηχανίας στην Ελλάδα
4. Η συνεισφορά της Χημικής Βιομηχανίας στην Ελληνική οικονομία
5. Παράγοντες που επηρεάζουν τις επιδόσεις και την ανταγωνιστικότητα της Χημικής Βιομηχανίας
6. Διεθνές περιβάλλον
7. Δυνητική συνεισφορά της Χημικής Βιομηχανίας στην Ελληνική οικονομία
8. Συμπεράσματα και Προτάσεις

Στόχος της μελέτης

Διερεύνηση μεσοπρόθεσμων αναπτυξιακών δυνατοτήτων, προκλήσεων και προϋποθέσεων ανάπτυξης της χημικής βιομηχανίας στην Ελλάδα

Η χημική βιομηχανία παράγει και διανέμει ύλες και προϊόντα που χρησιμοποιούνται σε βιομηχανικές και άλλες δραστηριότητες που έχουν κεντρική θέση στην οικονομία

Παραγωγή Χημικών Ουσιών και Προϊόντων (NACE 20)

Πετροχημικά (NACE 20.14)

- Βασικές χημικές ουσίες κυρίως από πετρέλαιο και φυσικό αέριο (αιθυλένιο, προπυλένιο, βενζόλιο κ.ά.)

Βασικά Ανόργανα (NACE 20.11, 20.13, 20.15)

- Βιομηχανικά αέρια
- Λιπάσματα
- Λοιπά ανόργανα χημικά (χλώριο, θείο κ.ά.)

Πολυμερή (NACE 20.16, 20.17, 20.6)

- Πλαστικές ύλες
- Συνθετικά ελαστικά
- Συνθετικές ίνες

Ειδικά χημικά (NACE 20.2, 20.3, 20.5, 20.12)

- Χρωστικές ύλες
- Αγροχημικά (παρασιτοκτόνα-φυτοφάρμακα κ.ά.)
- Χρώματα
- Άλλα χημικά προϊόντα (εκρηκτικά, κόλλες, δομικά χημικά, αιθέρια έλαια κ.ά.)

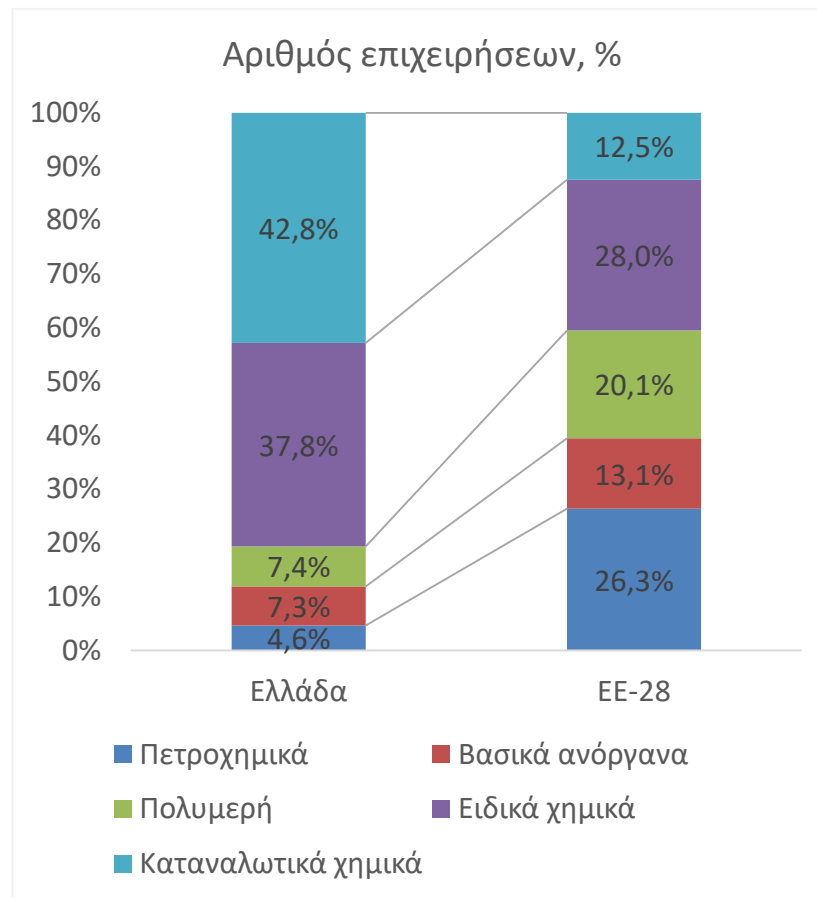
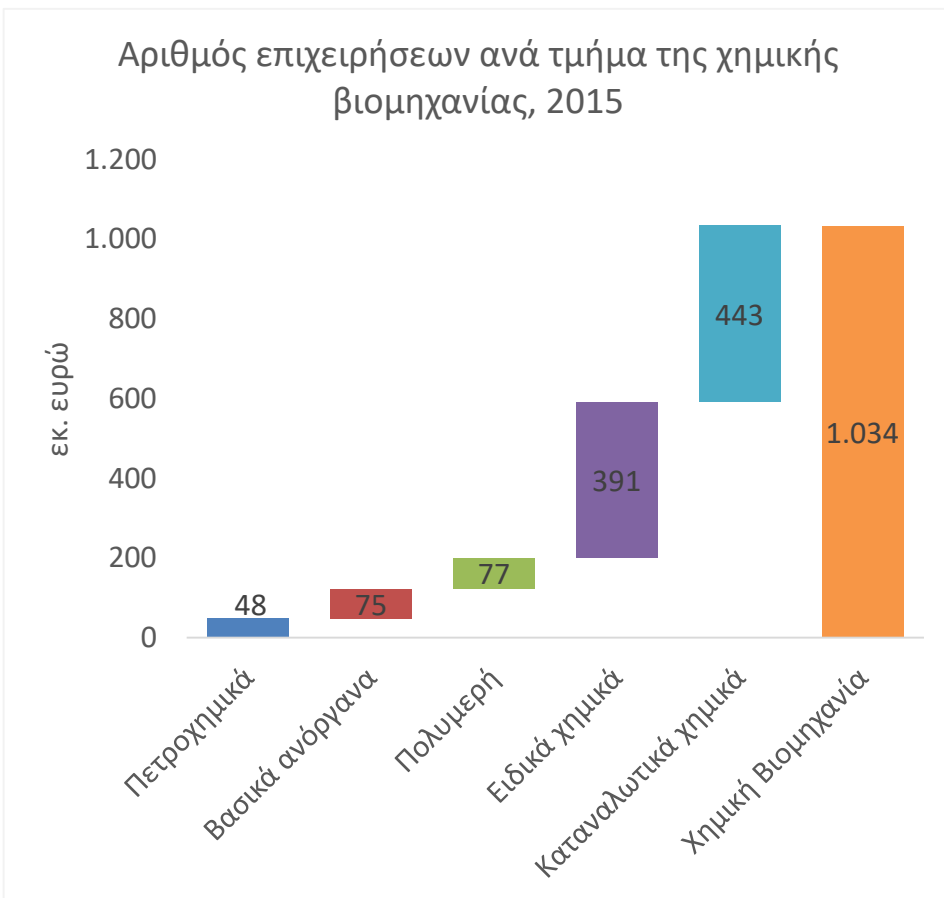
Καταναλωτικά χημικά (NACE 20.4)

- Σαπούνια, απορρυπαντικά και προϊόντα καθαρισμού
- Αρώματα και προϊόντα καλλωπισμού

Καθοριστική επίδραση σε πλήθος κλάδων

Ενδεικτικά: Αγροτικός τομέας, Πλαστικά & Ελαστικά, Τρόφιμα, Κλωστοϋφαντουργία & Ένδυση, Βιομηχανία Μετάλλων, Κατασκευές, Φαρμακοβιομηχανία, Αυτοκινητοβιομηχανία, Ηλεκτρονικά

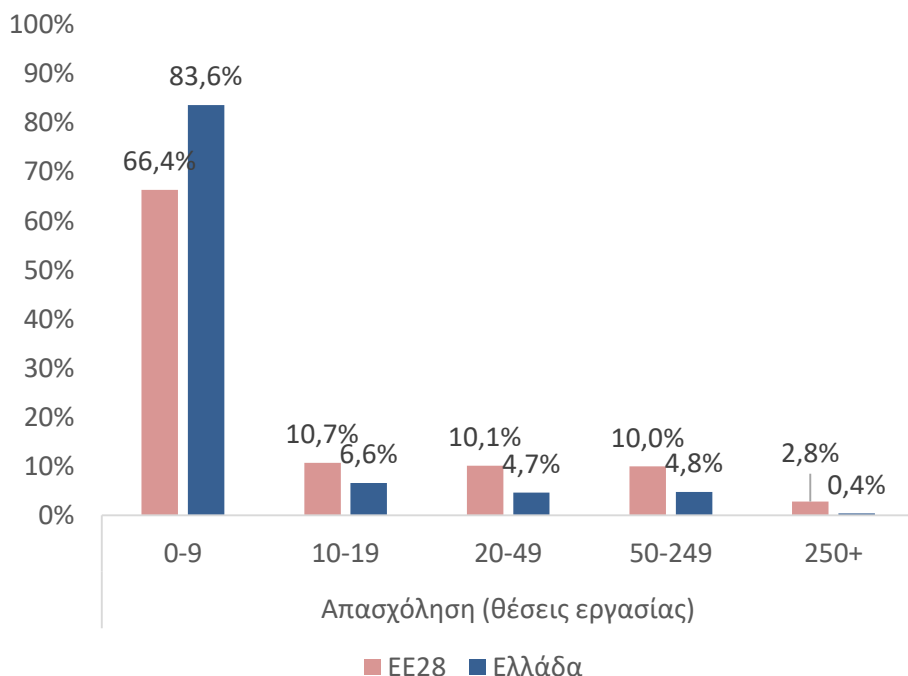
Οι περισσότερες επιχειρήσεις της χημικής βιομηχανίας στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται στους τομείς των ειδικών και των καταναλωτικών χημικών

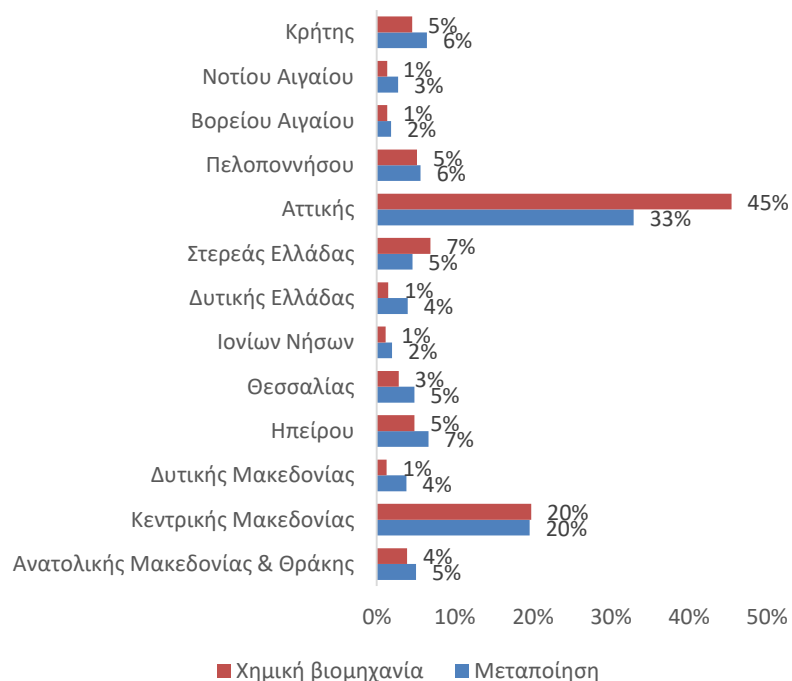
- Στην Ελλάδα, μόλις το 19% των επιχειρήσεων του κλάδου δραστηριοποιείται στην παραγωγή βασικών χημικών, έναντι 60% στην ΕΕ-28
- Αυτό υποδεικνύει την υψηλότερη εισαγωγική εξάρτηση της Ελλάδας από βασικές χημικές ουσίες

Η πλειονότητα των επιχειρήσεων του κλάδου είναι πολύ μικρές, ενώ περίπου 2 στις 3 επιχειρήσεις είναι εγκατεστημένες στην Αττική και την Κεντρική Μακεδονία

Κατανομή πλήθους επιχειρήσεων με βάση το μέγεθος της απασχόλησης, 2015

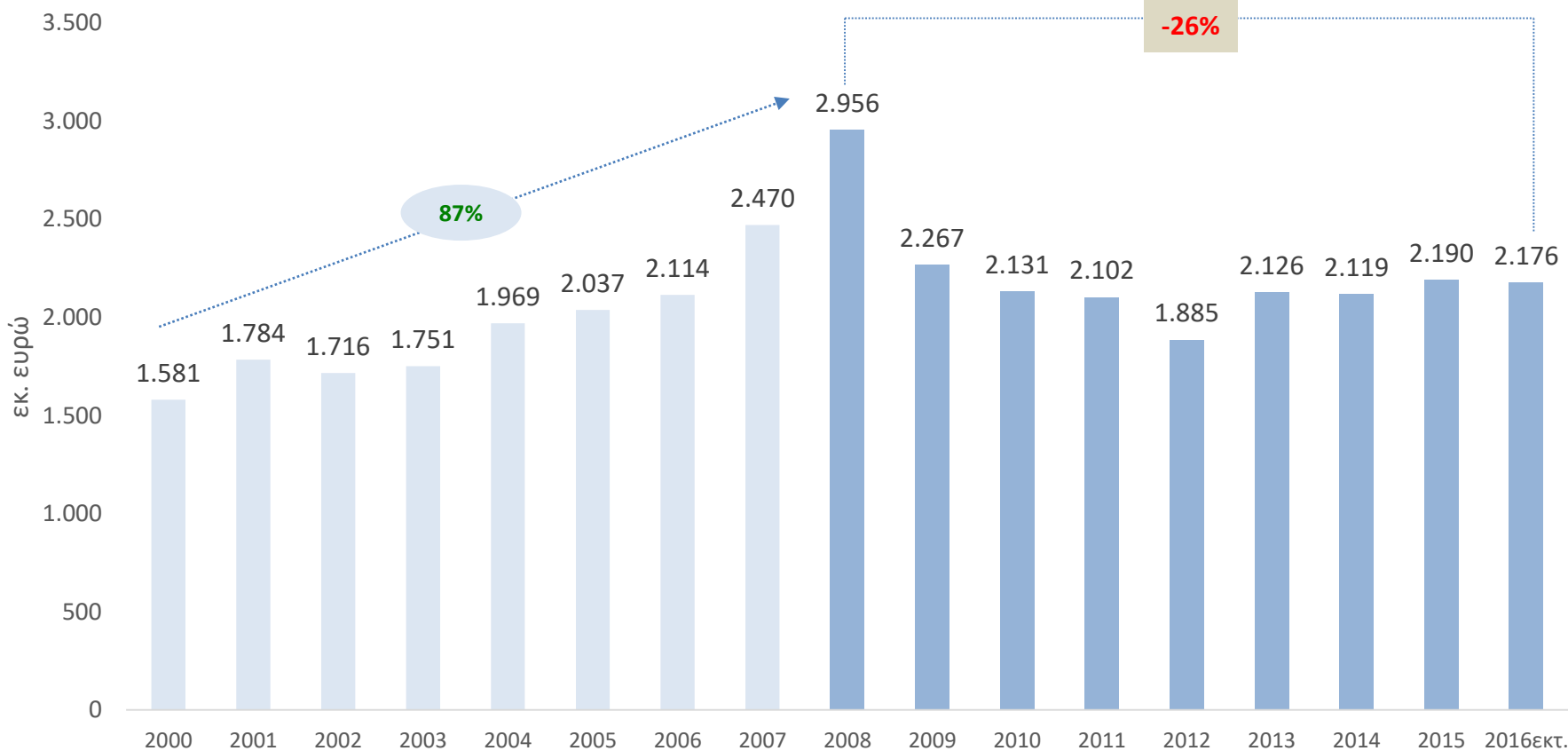
Κατανομή αριθμού επιχειρήσεων της χημικής βιομηχανίας στην Ελλάδα ανά περιφέρεια, 2015

- Η εγγύτητα στα κέντρα κατανάλωσης και σε κρίσιμες υποδομές για την προμήθεια χημικών πρώτων υλών (π.χ. παραγωγικές εγκαταστάσεις και λιμάνια) καθώς και η καλύτερη πρόσβαση των επιχειρήσεων του κλάδου σε εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό, εξηγούν σε μεγάλο βαθμό την υψηλότερη συγκέντρωση των επιχειρήσεων σε Αττική και Κεντρική Μακεδονία
- Η συγκεκριμένη διαφοροποίηση της χημικής βιομηχανίας, όπως και παρόμοιες διαφοροποιήσεις άλλων κλάδων, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στον σχεδιασμό της εθνικής βιομηχανικής πολιτικής

Η συνολική αξία παραγωγής της Χημικής Βιομηχανίας στην Ελλάδα ξεπερνά τα €2,1 δισ.

Αξία Παραγωγής της Χημικής Βιομηχανίας

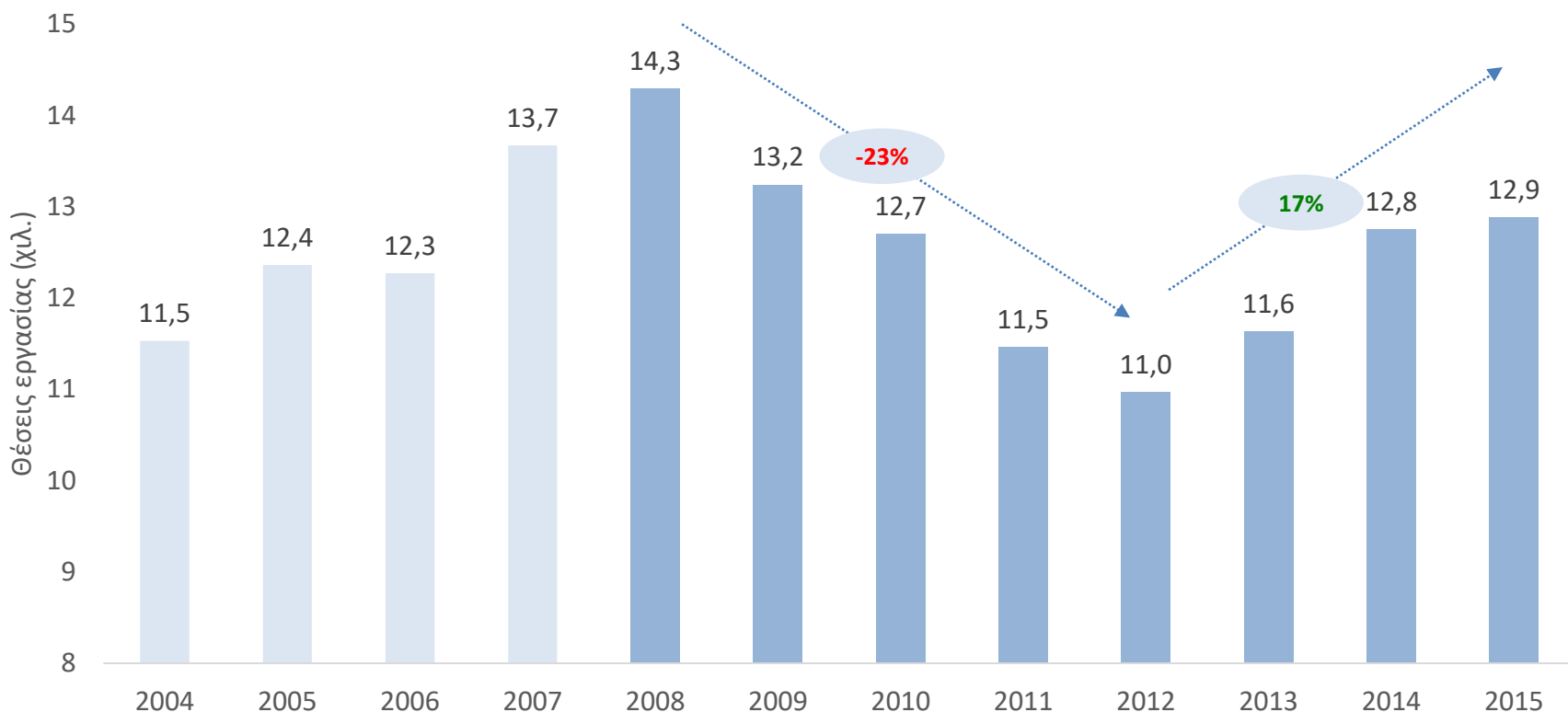

Η χημική βιομηχανία στην Ελλάδα: Συνεισφορά και προοπτικές ανάπτυξης

Η αξία παραγωγής χημικών ουσιών και προϊόντων απώλεσε περίπου το ¼ του μεγέθους της μεταξύ 2008 και 2016

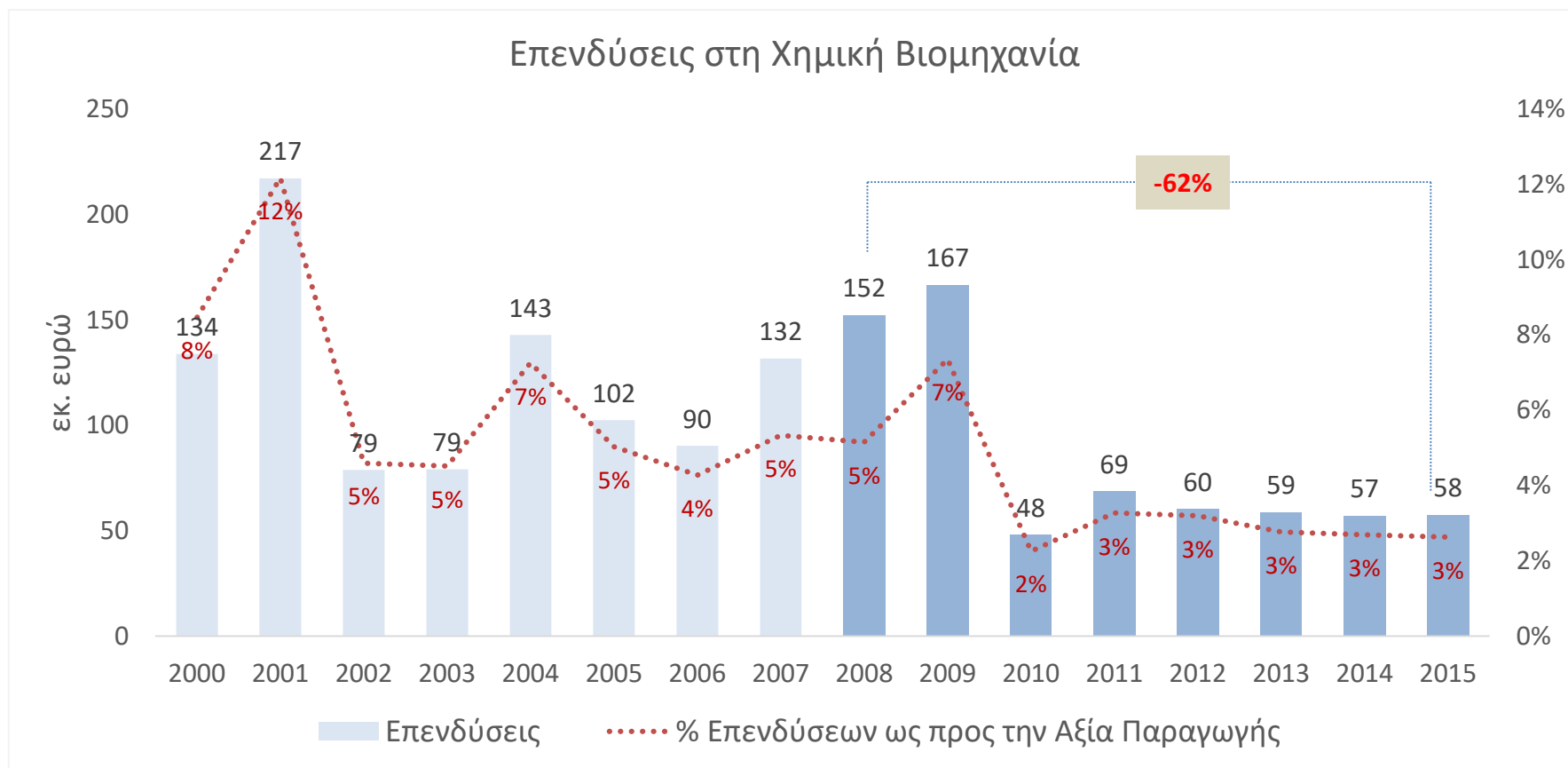
Το 2015, η απασχόληση στη Χημική Βιομηχανία προσέγγισε τις 13.000 θέσεις εργασίας

Απασχόληση στη Χημική Βιομηχανία

- Η απασχόληση στον κλάδο, παρά την ανάκαμψή της τα τελευταία χρόνια, βρίσκεται 10% χαμηλότερα συγκριτικά με το 2008
- Συγκριτικά με τις απώλειες στη Μεταποίηση (-32%) και στο σύνολο της οικονομίας (-17%), η χημική βιομηχανία είχε καλύτερη επίδοση

Οι ετήσιες επενδύσεις της Χημικής Βιομηχανίας τα τελευταία χρόνια διαμορφώθηκαν κοντά στα €60 εκ.

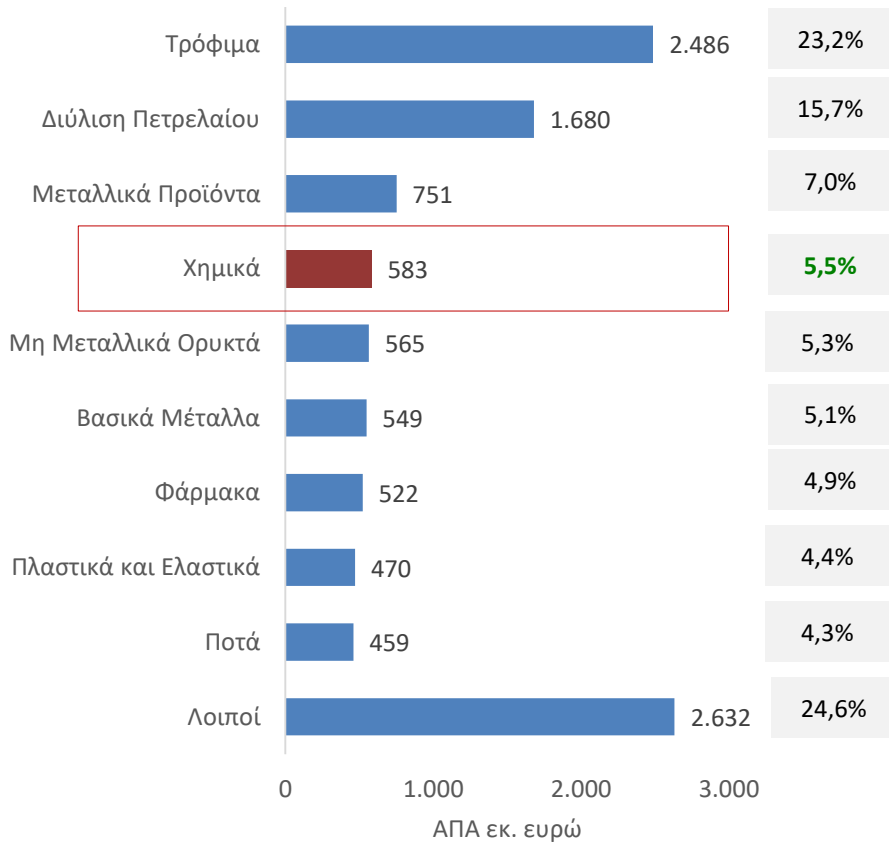
- Οι Επενδύσεις μετά το 2010 βρίσκονται σταθερά κάτω από τον μέσο όρο της προηγούμενης περιόδου (€130 εκ. το 2000-2009), αποτελώντας περίπου το 3% της συνολικής αξίας παραγωγής και το 10% της Προστιθέμενης Αξίας του κλάδου
- Η αποκατάσταση των επενδύσεων σε επίπεδο που μπορεί να υποστηρίξει τη μεγέθυνση του κλάδου τα επόμενα χρόνια, απαιτεί την αύξησή τους κοντά στο 19% της Προστιθέμενης Αξίας του κλάδου

Η χημική βιομηχανία αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους κλάδους της Μεταποίησης στην Ελλάδα τόσο σε όρους προστιθέμενης αξίας, όσο και σε όρους απασχόλησης

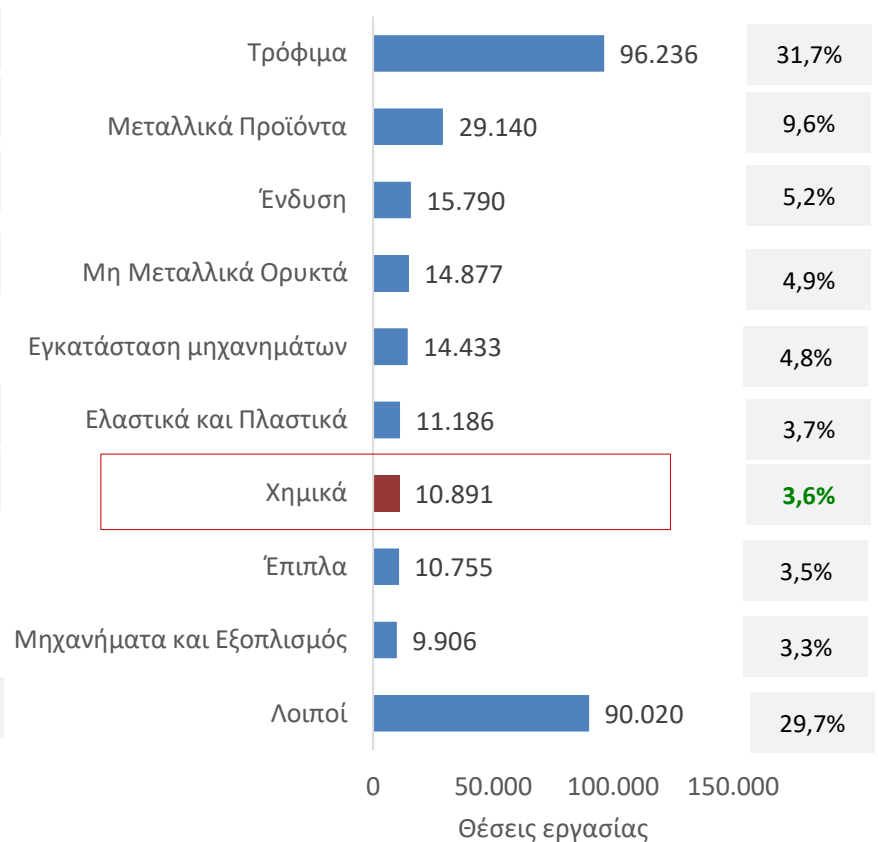
Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία στη Μεταποίηση, 2015

% στη Μεταποίηση

Απασχόληση στη Μεταποίηση, 2015

% στη Μεταποίηση

Η χημική βιομηχανία στην Ελλάδα: Συνεισφορά και προοπτικές ανάπτυξης

Πηγή: Eurostat, Ανάλυση ΙΟΒΕ.

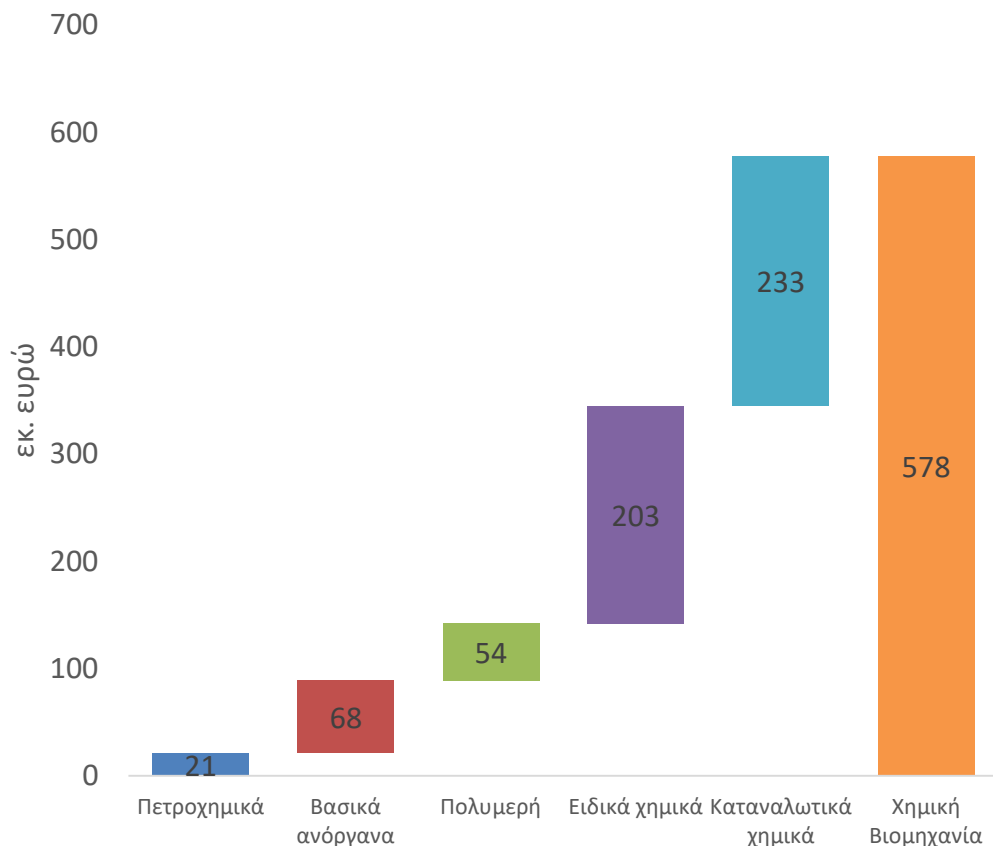
* Λόγω διαφορετικής μεθοδολογίας και εμπιστευτικότητας στοιχείων ενδέχεται να υπάρχουν μικρές διαφοροποιήσεις με τα στοιχεία για την απασχόληση που παρουσιάστηκαν προηγουμένως.

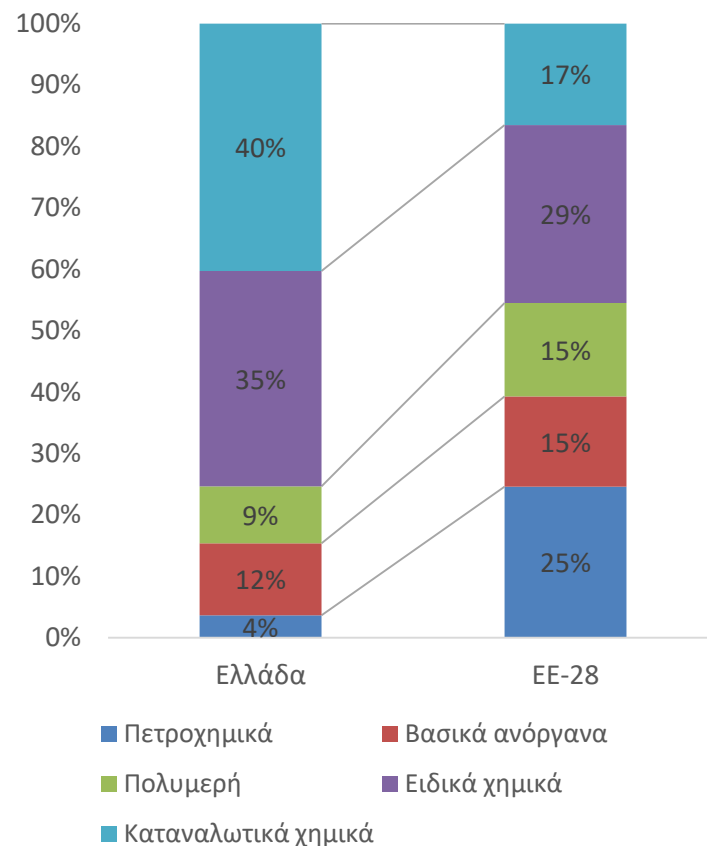
Ίδρυμα Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών

Η προστιθέμενη αξία της χημικής βιομηχανίας προέρχεται κυρίως από τα ειδικά και τα καταναλωτικά χημικά

Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία, 2015

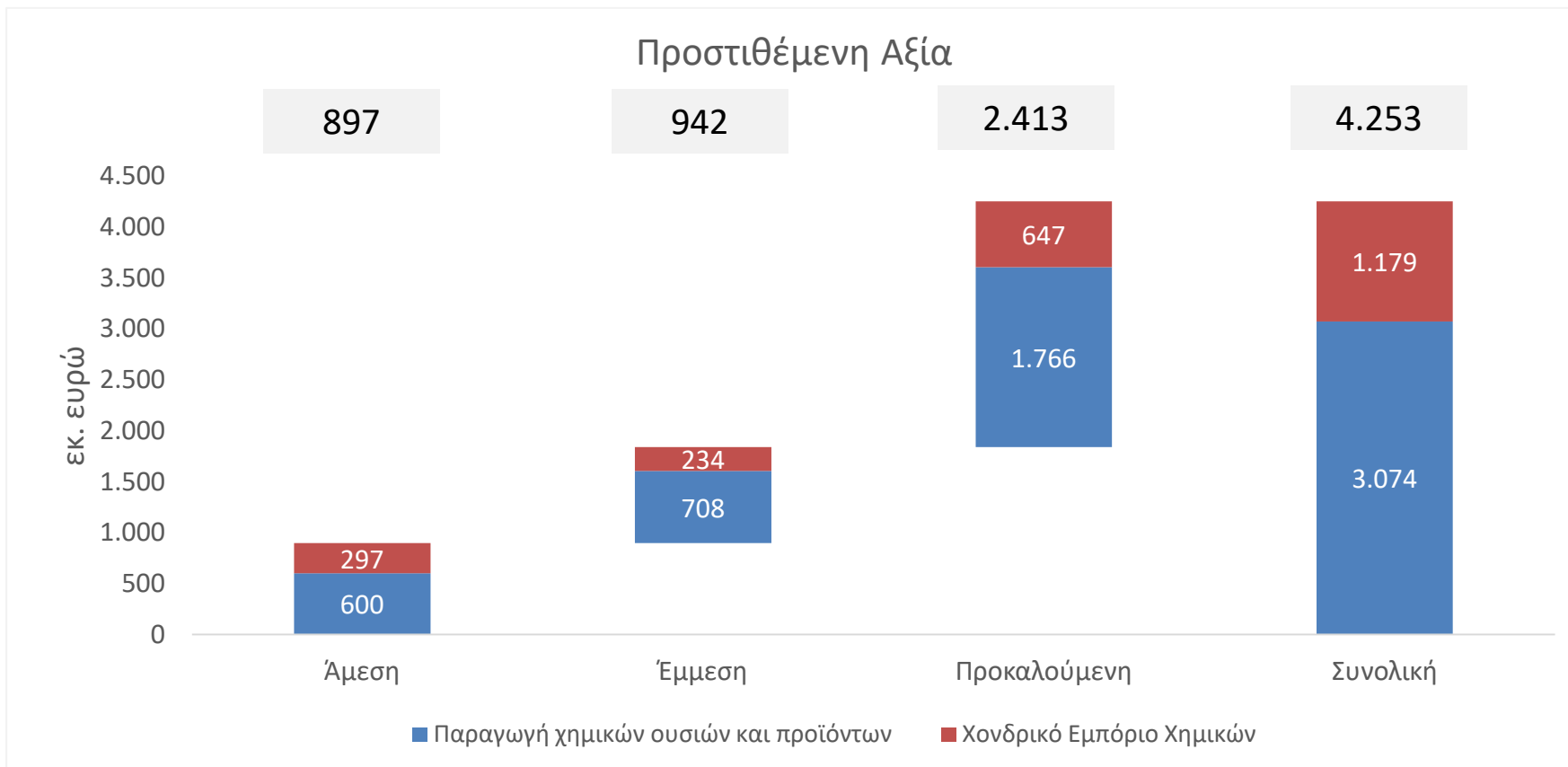

Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (%)

Στην ΕΕ-28 η κατανομή της προστιθέμενης αξίας μεταξύ των κατηγοριών χημικών είναι πιο ισορροπημένη

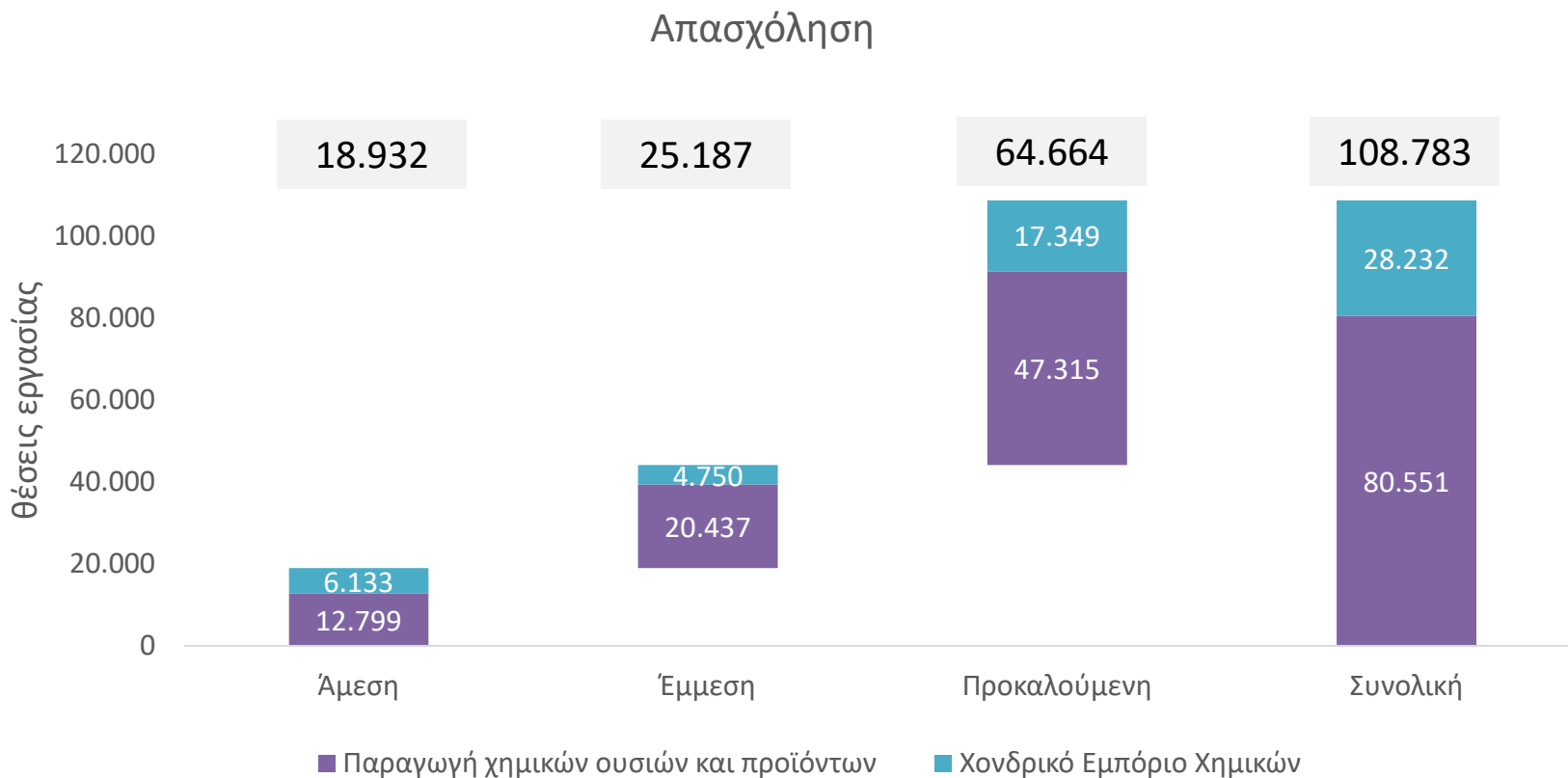
Λαμβάνοντας υπόψη τις διασυνδέσεις του κλάδου παραγωγής και διανομής χημικών προϊόντων με τους υπόλοιπους κλάδους της οικονομίας, εκτιμήσαμε ότι περίπου €4,2 δισ. προστιθέμενης αξίας (2,4% του ΑΕΠ)...

Η χημική βιομηχανία στην Ελλάδα: Συνεισφορά και προοπτικές ανάπτυξης

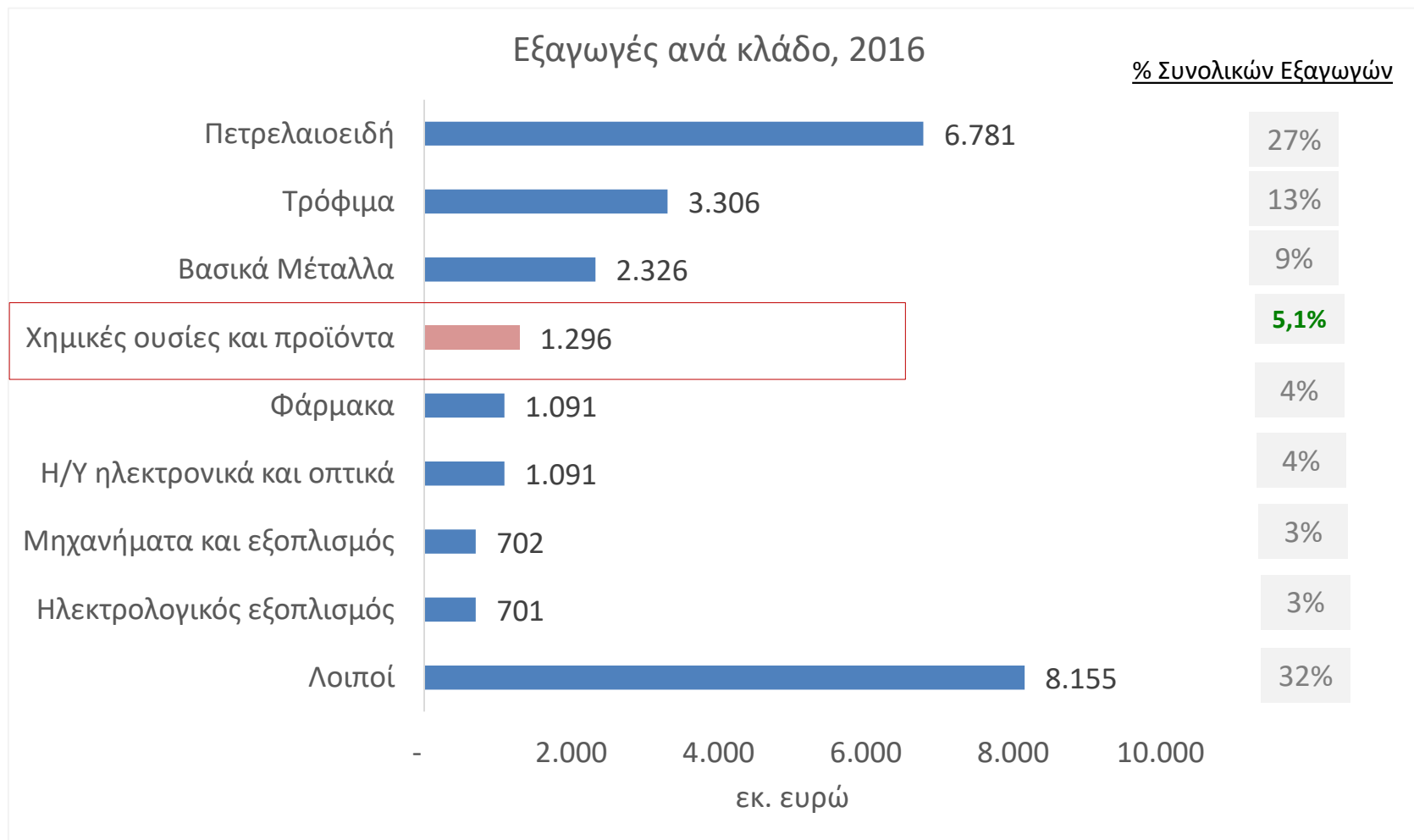
Εκτιμάται ότι κάθε ευρώ δαπάνης για την αγορά χημικών προϊόντων αυξάνει το ΑΕΠ κατά €1,9

...και περίπου 109.000 θέσεις εργασίας σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με την παραγωγή και το εμπόριο χημικών προϊόντων (3% της συνολικής απασχόλησης)

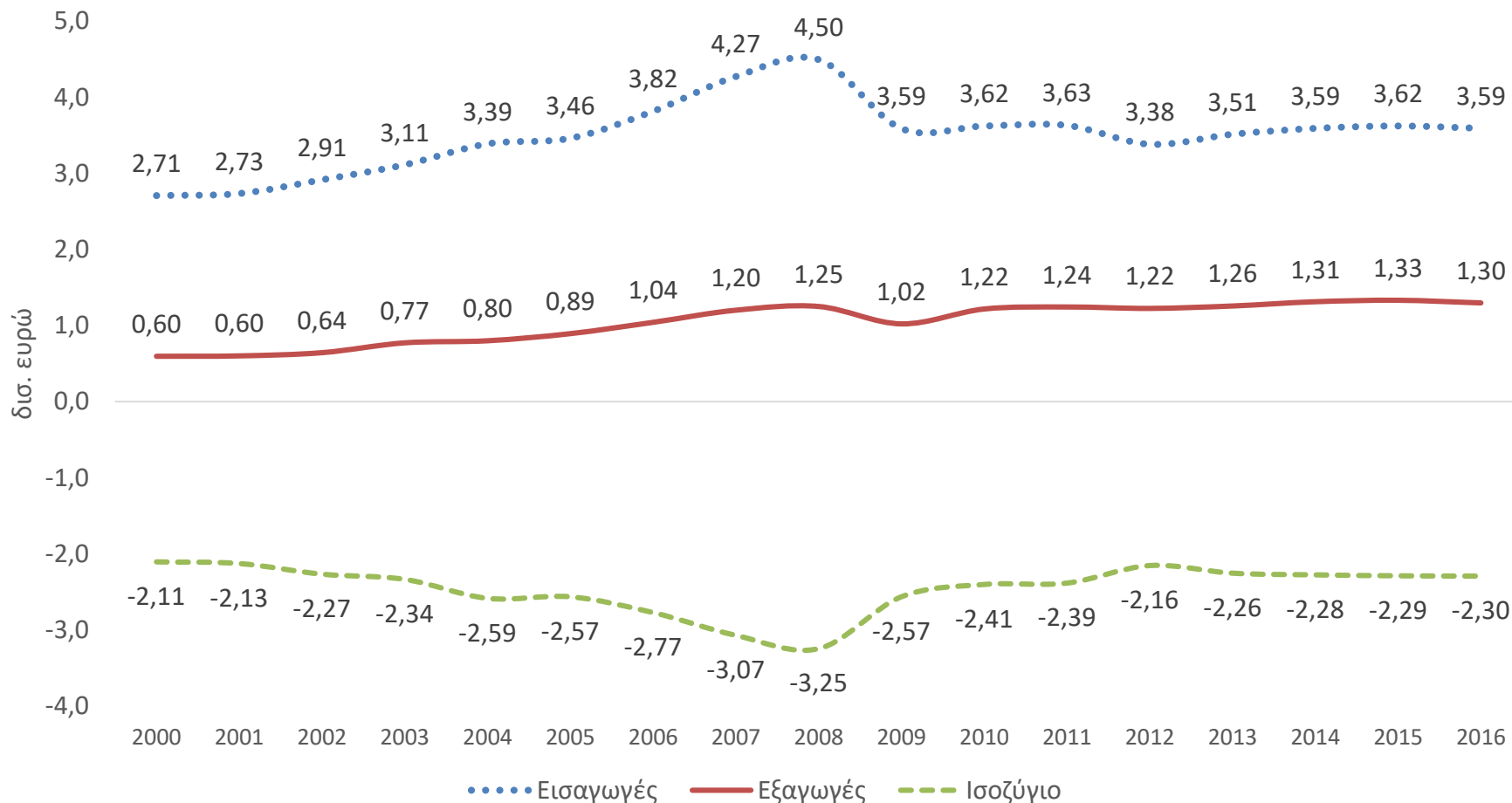
Κάθε θέση εργασίας στην παραγωγή και διανομή χημικών προϊόντων συνδέεται με 5,7 θέσεις εργασίας στην οικονομία

Οι χημικές ουσίες και προϊόντα αποτελούν μία από τις πιο σημαντικές κατηγορίες των ελληνικών εξαγωγών

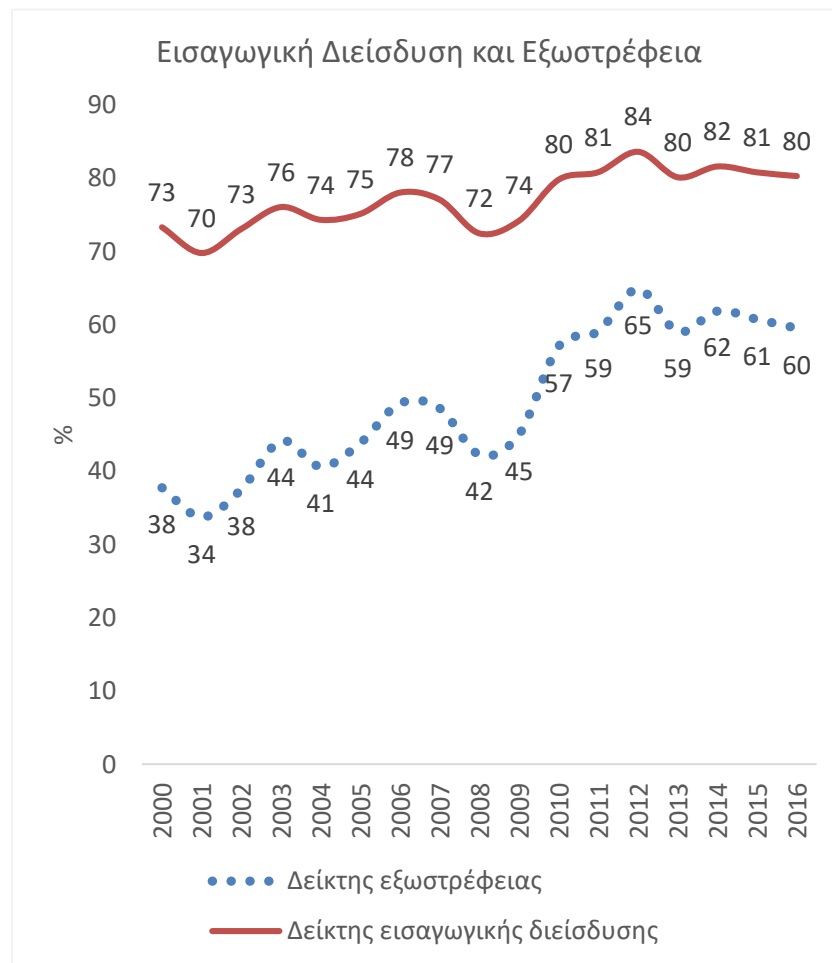
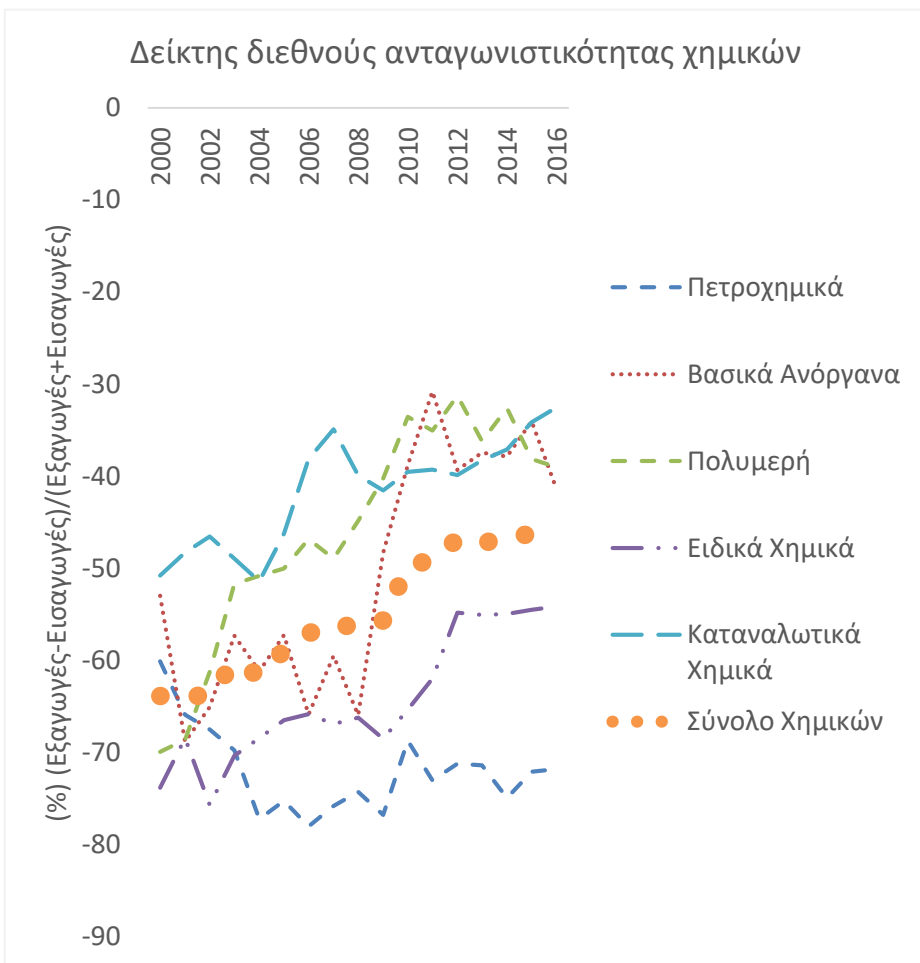
Οι ελληνικές εξαγωγές χημικών ουσιών και προϊόντων ενισχύθηκαν σημαντικά μετά το 2009, αλλά συνολικά το εξωτερικό εμπόριο χημικών παραμένει ελλειμματικό

Εξαγωγές και Εισαγωγές Χημικών Ουσιών και Προϊόντων

Η χημική βιομηχανία στην Ελλάδα: Συνεισφορά και προοπτικές ανάπτυξης

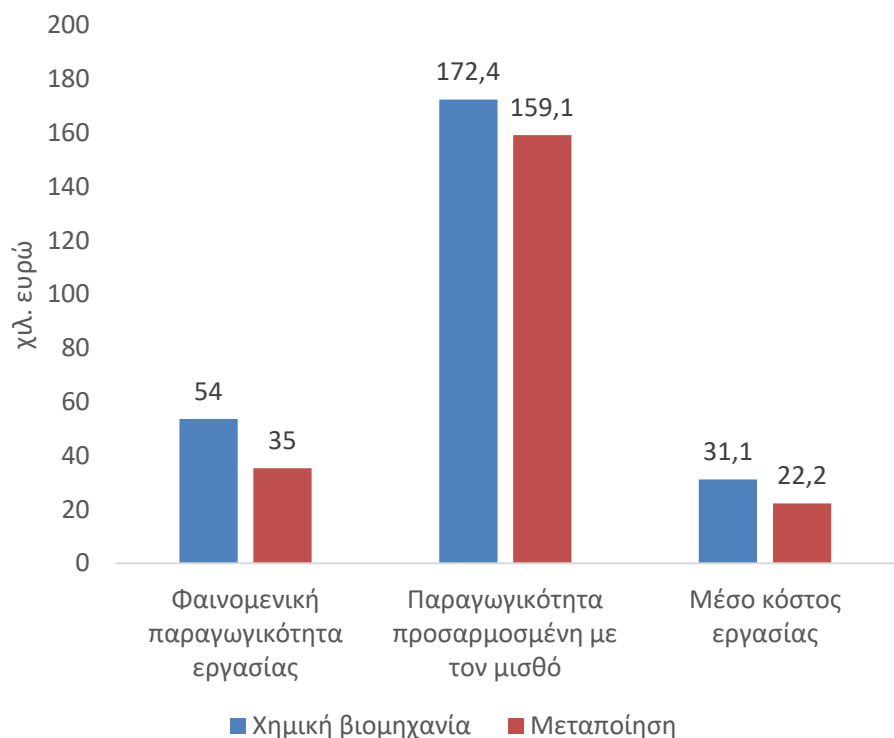
Η διεθνής ανταγωνιστικότητα της εγχώριας χημικής βιομηχανίας βελτιώνεται, αλλά παραμένει χαμηλή

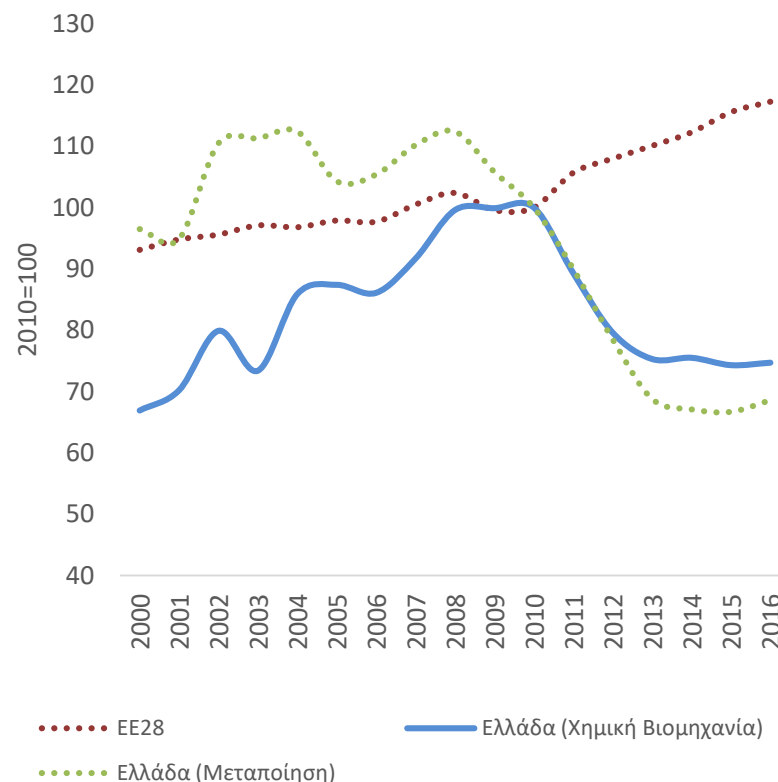
Η εξωστρέφεια ενισχύθηκε εντυπωσιακά μετά το 2010, ενώ η εισαγωγική διείδυση παραμένει ιδιαίτερα υψηλή

Η χημική βιομηχανία στην Ελλάδα έχει υψηλότερη παραγωγικότητα, αλλά και υψηλότερες αμοιβές (κόστος εργασίας) συγκριτικά με τη Μεταποίηση

Δείκτες παραγωγικότητας και κόστους εργασίας
Χημικής Βιομηχανίας, 2015

Δείκτης Ακαθάριστων Αμοιβών (2010=100)

- Οι ακαθάριστες αμοιβές στη χημική βιομηχανία μειώθηκαν λιγότερο συγκριτικά με την εγχώρια Μεταποίηση μεταξύ 2008-2015
- Αντίθετη πορεία των αμοιβών στην Ελλάδα σε σχέση με τον μέσο όρο στη χημική βιομηχανία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πηγή: Eurostat. Ανάλυση IOBE

- Φαινομενική Παραγωγικότητα: [Προστιθέμενη Αξία προς αριθμό απασχολούμενων]
- Προσαρμοσμένη παραγωγικότητα: [Φαινομενική παραγωγικότητα προς μέσο κόστος εργασίας]

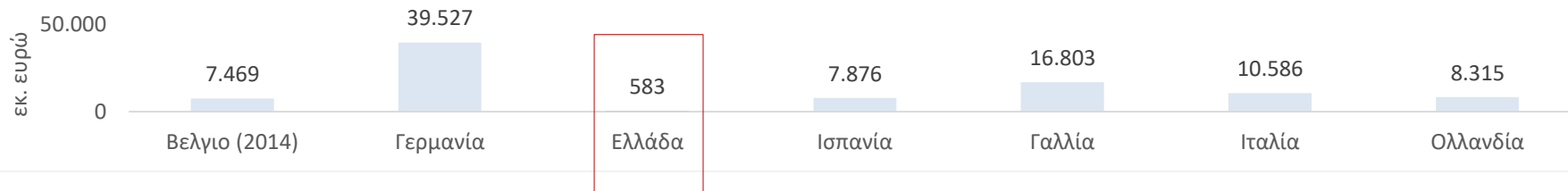

Ίδρυμα Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών

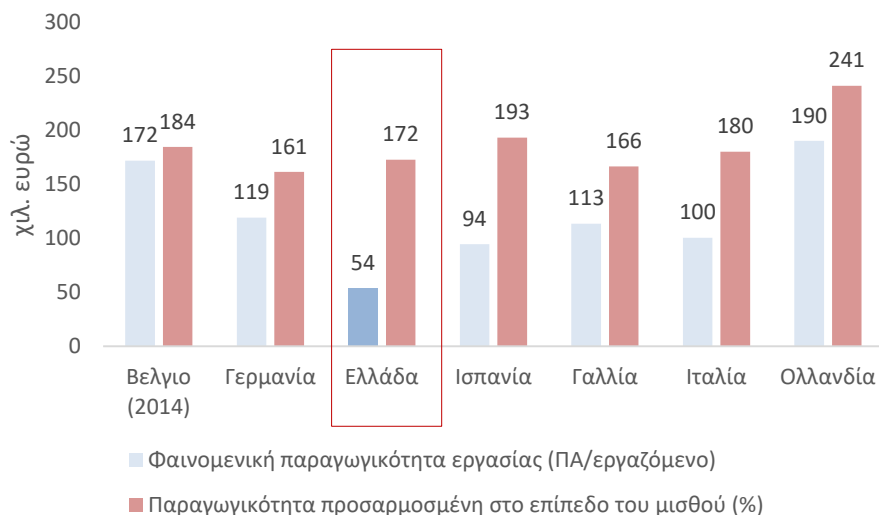

Η χημική βιομηχανία στην Ελλάδα αποτελεί μικρό μόνο μέρος της ευρωπαϊκής χημικής βιομηχανίας

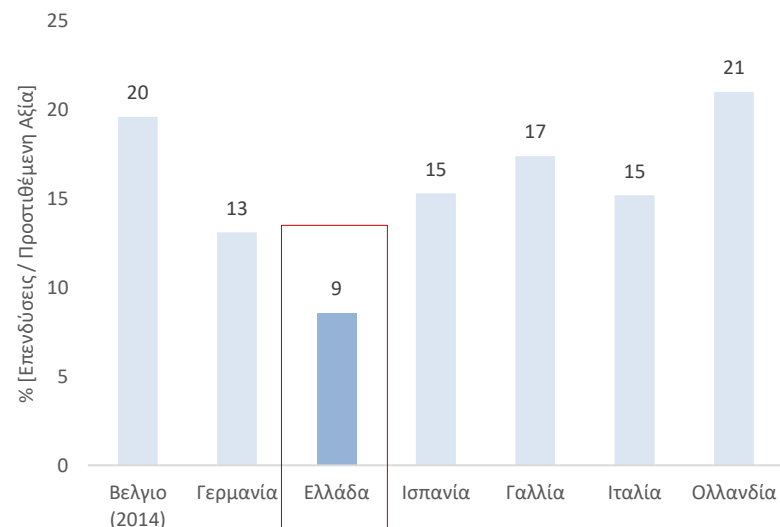
Προστιθέμενη Αξία, 2015

Παραγωγικότητα, 2015

Επενδυτική Ένταση, 2015

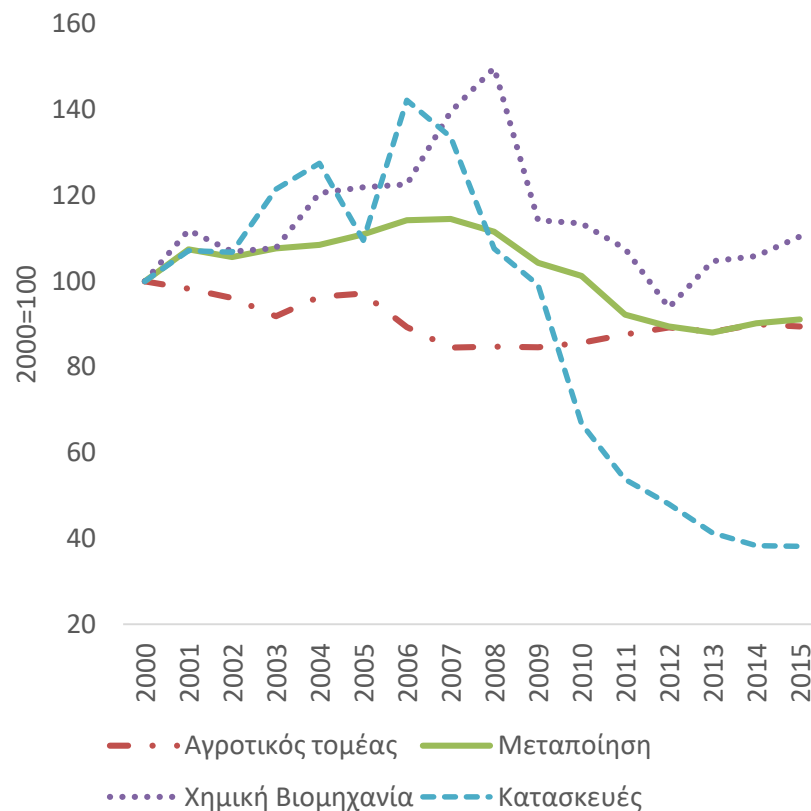
- Η παραγωγικότητα εργασίας και οι επενδύσεις στη χημική βιομηχανία στην Ελλάδα είναι χαμηλότερες από τις χώρες με την πιο αναπτυγμένη χημική βιομηχανία στην Ευρώπη.
- Με την προσαρμογή στο επίπεδο των μισθών η παραγωγικότητα εργασίας ενισχύεται σημαντικά.

Το μακροοικονομικό περιβάλλον που αντιμετώπισε η χημική βιομηχανία τα τελευταία χρόνια ήταν ιδιαίτερα δυσμενές

Ετήσια μεταβολή ΑΕΠ (%)

Δείκτες δραστηριότητας (2000=100)

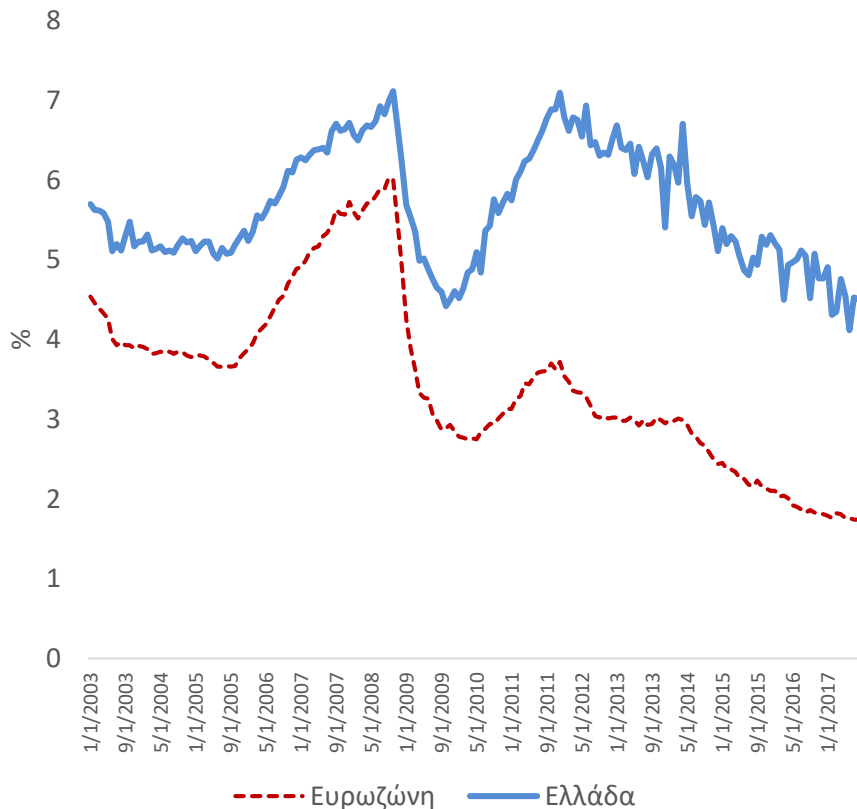

Η συγκράτηση των απωλειών στον Αγροτικό Τομέα και τη Μεταποίηση, σε συνδυασμό με τις εξαγωγές, στήριξαν την εγχώρια Χημική βιομηχανία. Αντίθετα οι Κατασκευές υπέστησαν καθίζηση στη διάρκεια της οικονομικής κρίσης επηρεάζοντας αρνητικά επιμέρους τομείς της χημικής βιομηχανίας

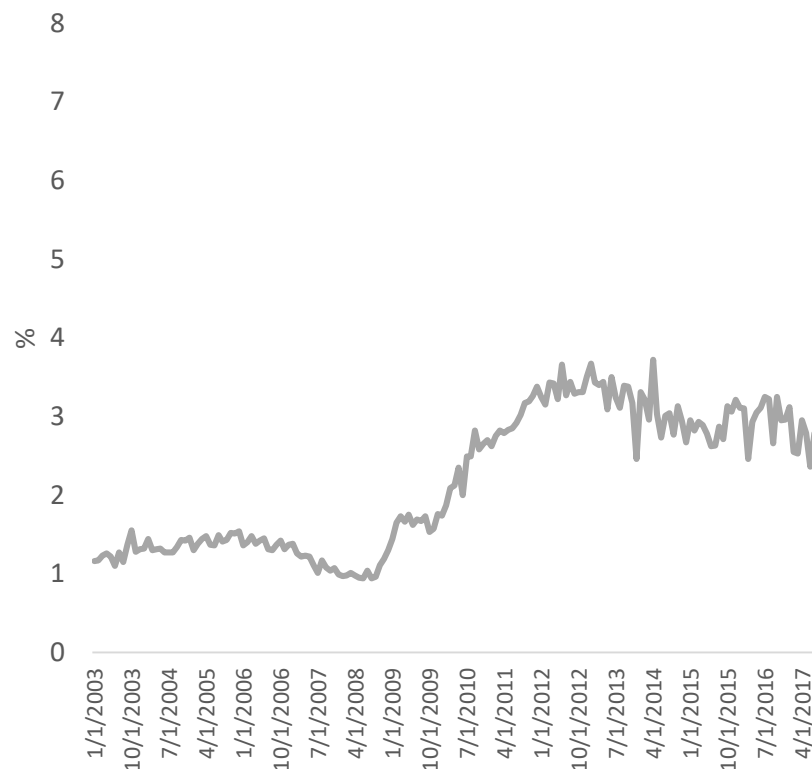
Η χημική βιομηχανία στην Ελλάδα: Συνεισφορά και προοπτικές ανάπτυξης

Το κόστος δανεισμού των επιχειρήσεων στην Ελλάδα είναι συστηματικά υψηλότερο από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης

Κόστος δανεισμού επιχειρήσεων

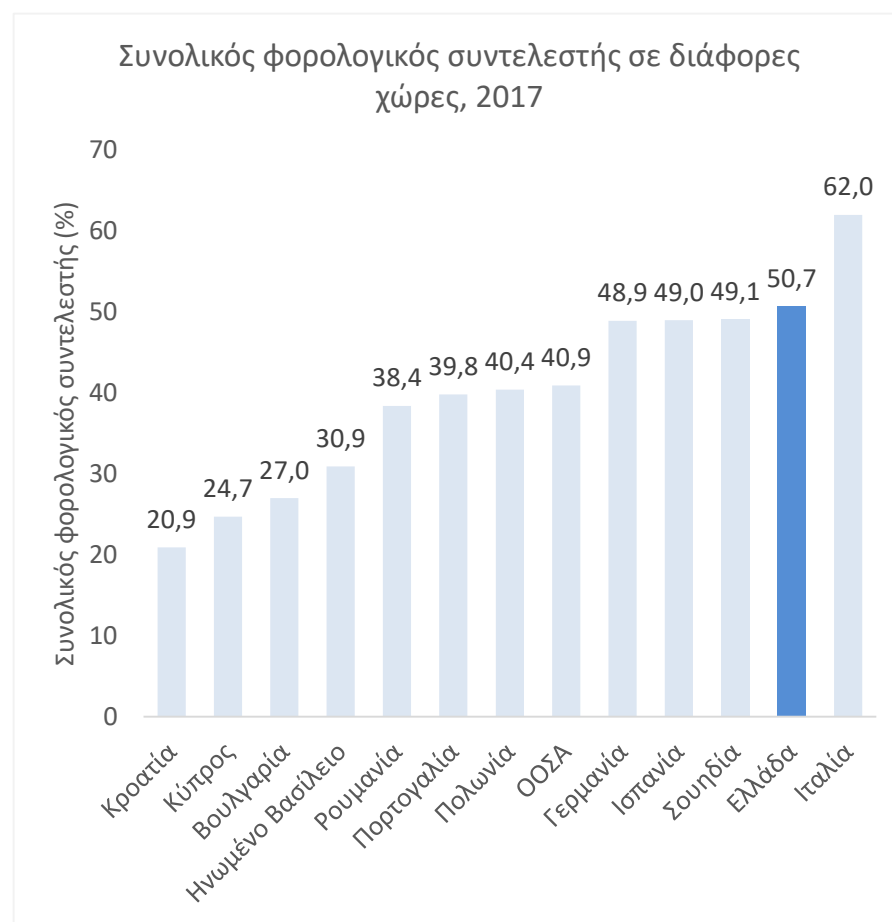
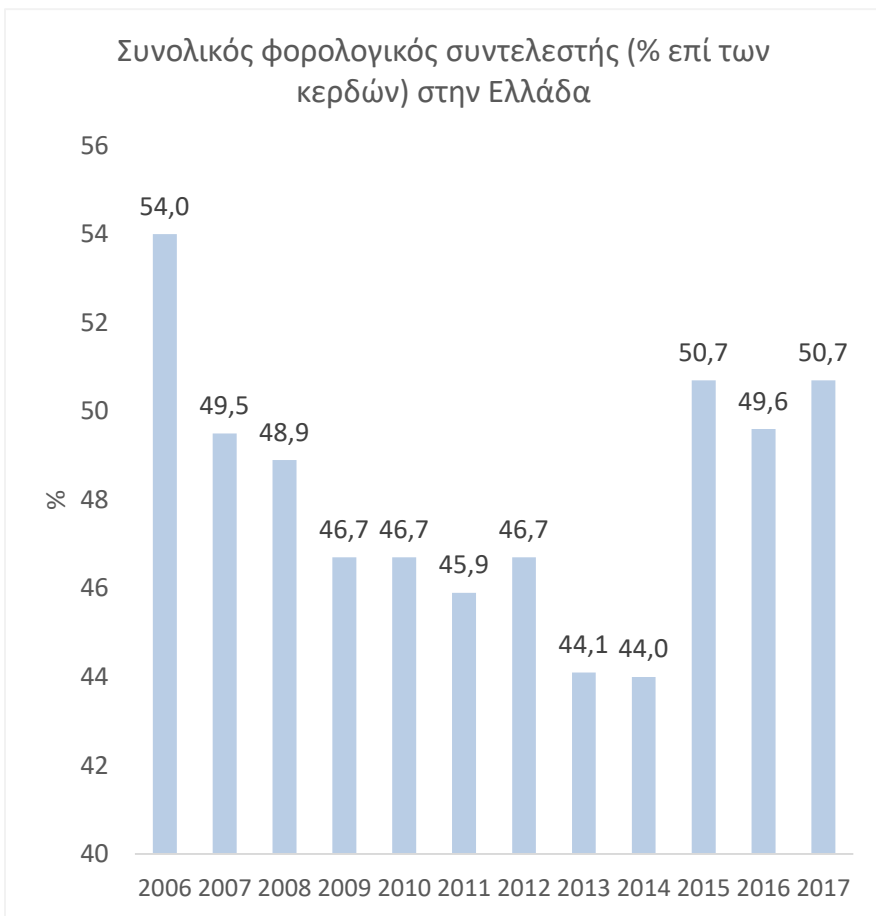

Διαφορά κόστους δανεισμού επιχειρήσεων μεταξύ Ελλάδας και Ευρωζώνης

Η διαφορά του κόστους δανεισμού διευρύνθηκε σημαντικά μετά τον Δεκέμβριο του 2008, κορυφώθηκε στα μέσα του 2012 και έκτοτε διατηρείται σε υψηλό επίπεδο (περίπου 3 ποσοστιαίες μονάδες κατά μέσο όρο)

Η φορολογική επιβάρυνση (περιλαμβανομένων των ασφαλιστικών εισφορών) είναι ιδιαίτερα υψηλή στην Ελλάδα

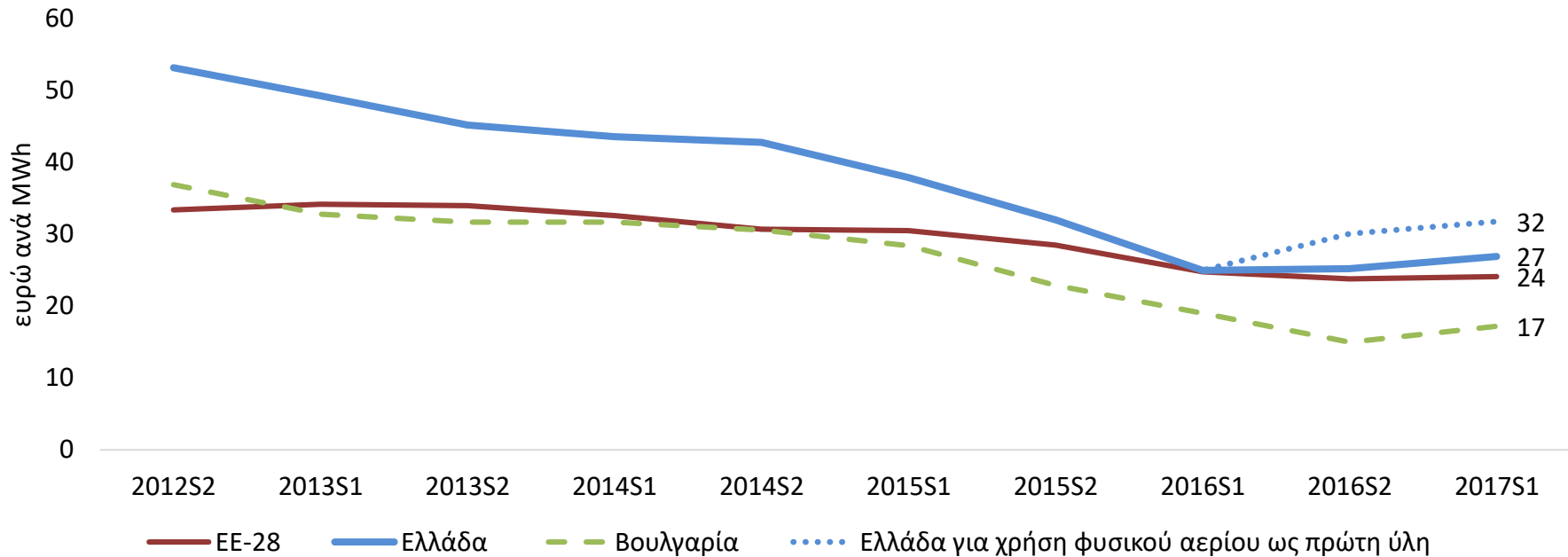

Η χρημική βιομηχανία στην Ελλάδα: Συνεισφορά και προοπτικές ανάπτυξης

Η φορολογική επιβάρυνση αυξήθηκε σημαντικά τα τελευταία χρόνια και πλέον βρίσκεται 10 ποσοστιαίες μονάδες (π.μ.) πάνω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ και 23-25 π.μ. υψηλότερα από γειτονικές χώρες (Βουλγαρία, Κύπρος)

Οι τιμές φυσικού αερίου για τις επιχειρήσεις στην Ελλάδα πλησίασαν τον μέσο όρο της ΕΕ-28, αλλά παραμένουν σημαντικά υψηλότερες σε σύγκριση με γειτονικές χώρες

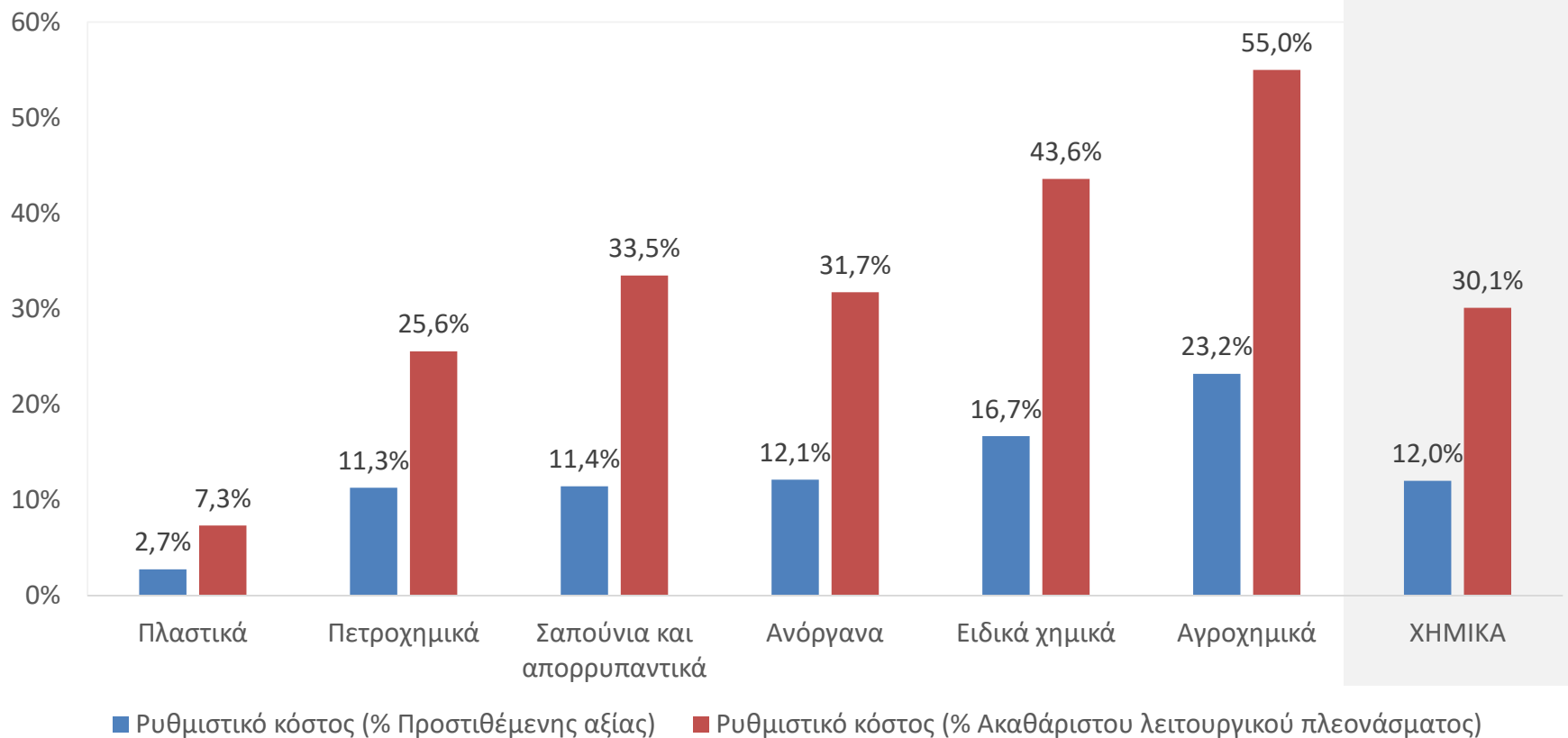
Τιμές φυσικού αερίου εξαιρουμένου του ΦΠΑ και άλλων ανακτήσιμων φόρων και τελών
(Band I4 : 100 000 GJ < Κατανάλωση < 1 000 000 GJ)

- Οι τιμές φυσικού αερίου για τις επιχειρήσεις στην Ελλάδα ακολούθησαν τις διεθνείς πτωτικές τάσεις αλλά παραμένουν **υψηλότερες κατά 12% από τον μέσο όρο της ΕΕ-28**
- Η Ελλάδα είναι η **μοναδική χώρα στην Ευρώπη που φορολογεί το φυσικό αέριο για μη ενεργειακή χρήση.**
- Ο ΕΦΚ στο φυσικό αέριο που χρησιμοποιείται ως πρώτη ύλη (1,5 ευρώ ανά GJ) αποτελεί το 17% της τελικής τιμής, ενώ η ποσοστιαία διαφορά από τις μέσες τιμές στην ΕΕ-28 διευρύνεται σε 32%
- Ιδιαίτερως δυσμενής η θέση της εγχώριας βιομηχανίας λιπασμάτων έναντι των ανταγωνιστών σε άλλες χώρες

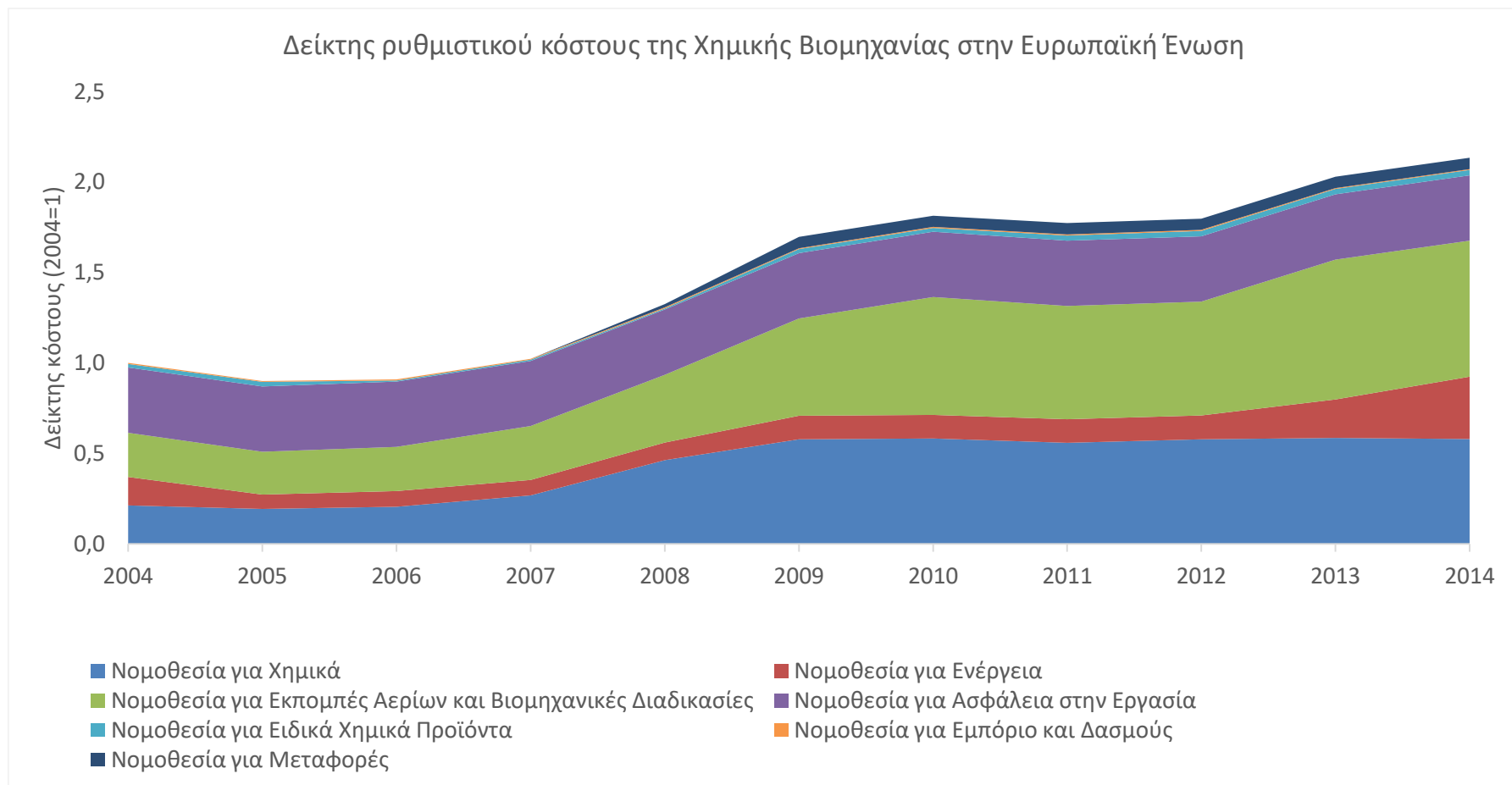
Το ρυθμιστικό κόστος επηρεάζει σημαντικά την κερδοφορία της χημικής βιομηχανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση...

Ρυθμιστικό κόστος της Χημικής Βιομηχανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση
Μέσο ετήσιο κόστος 2004-2014

Το ρυθμιστικό κόστος διαφοροποιείται στους επιμέρους τομείς της χημικής βιομηχανίας

...και έχει διπλασιαστεί από τα μέσα της δεκαετίας του 2000

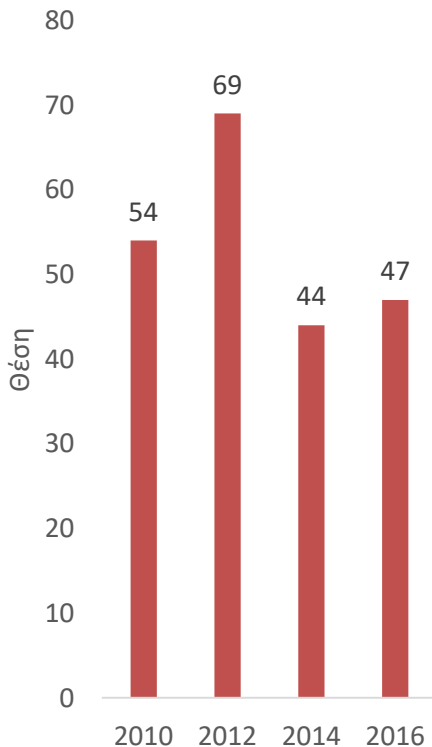

Η χημική βιομηχανία στην Ελλάδα: Συνεισφορά και προοπτικές ανάπτυξης

Η νομοθεσία για τις εκπομπές αερίων και τις βιομηχανικές διαδικασίες επιφέρει το υψηλότερο ρυθμιστικό κόστος στη χημική βιομηχανία και τη θέτει σε δυσμενέστερη θέση έναντι ανταγωνιστών σε χώρες εκτός ΕΕ

Τα Logistics στην Ελλάδα έχουν βελτιώσει τη θέση τους συγκριτικά με τις υπόλοιπες χώρες, αλλά παρουσιάζουν σημαντικά περιθώρια βελτίωσης

Θέση της Ελλάδας στον
Δείκτη Επιδόσεων
Logistics (LPI) της
Παγκόσμιας Τράπεζας
(Σύνολο 160 χώρες)

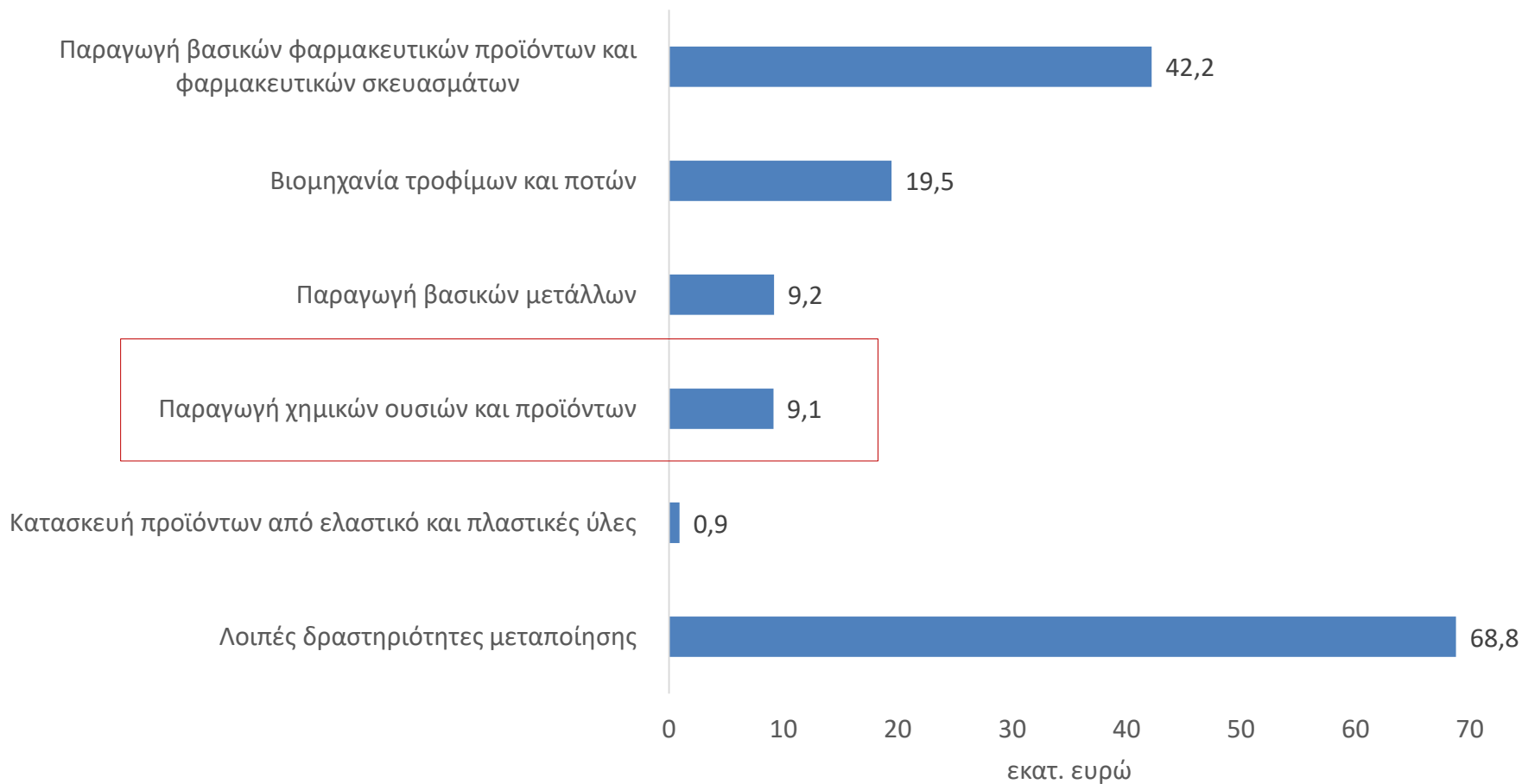

- Ανεπάρκειες στον **χωρικό σχεδιασμό** και στις **χρήσεις γης**
- Περιοριστικοί όροι** κάλυψης και δόμησης αποθηκευτικών χώρων
- Προβληματικά στοιχεία του **δικτύου οδικών μεταφορών** (π.χ. διασυνδέσεις περιφερειακού δικτύου με κεντρικούς κόμβους διακίνησης και διεθνή δίκτυα)
- Κατάσταση των **σιδηροδρομικών υποδομών**
- Περιορισμένη χρήση **συνδυασμένων μεταφορών** (π.χ. συνδέσεις λιμένων με σιδηροδρομικό δίκτυο)
- Ανεπαρκείς **υποδομές αρκετών λιμενικών εγκαταστάσεων** (τα λιμάνια που έχουν δυνατότητα να υποδεχτούν χημικά είναι περιορισμένα)
- Δυσκολίες **αδειοδότησης** ιδιωτικών λιμένων
- Έλλειψη οργανωμένων πάρκων logistics** με σύγχρονες υποδομές πρόσβασης και ασφάλειας
- Μη επαρκής **διαθέσιμος χώρος αποθήκευσης χημικών προϊόντων**, γεγονός ιδιαίτερα κρίσιμο για τα επικίνδυνα προϊόντα

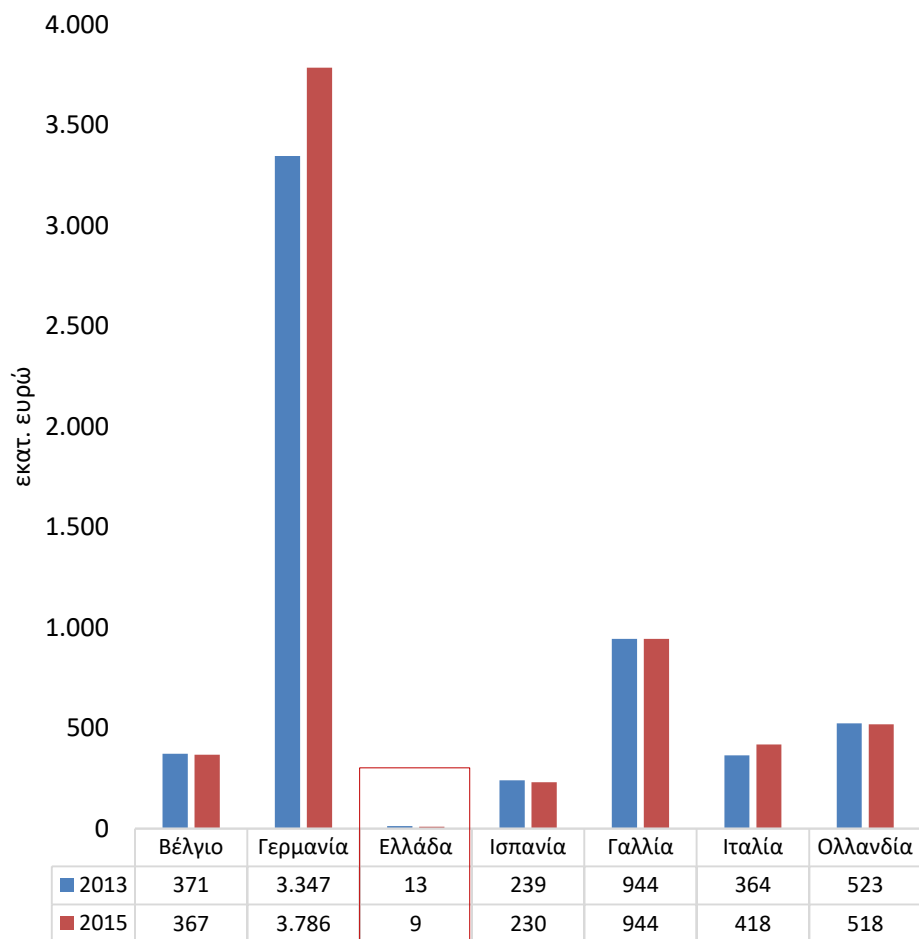

Η Χημική Βιομηχανία στην Ελλάδα συγκαταλέγεται στους κλάδους της Μεταποίησης με τις υψηλότερες δαπάνες Έρευνας και Ανάπτυξης (R&D)...

Δαπάνες R&D στη Μεταποίηση στην Ελλάδα ανά κλάδο, 2015

...ωστόσο υστερεί σημαντικά στον τομέα Έρευνας και Ανάπτυξης (R&D) σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες

Η χημική βιομηχανία στην Ελλάδα: Συνεισφορά και προοπτικές ανάπτυξης

Αυτό συμβαίνει παρά τη συγκριτικά υψηλή ποσότητα και ποιότητα του ερευνητικού έργου που παράγεται στα αρκετά ερευνητικά και πανεπιστημιακά ιδρύματα της Ελλάδας που σχετίζονται με τα χημικά

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ» (Ε.ΚΕ.Φ.Ε. “Δ”): Ινστιτούτο Προηγμένων Υλικών, Φυσικοχημικών Διεργασιών, Νανοτεχνολογίας & Μικροσυστημάτων

ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ: Ινστιτούτο Θεωρητικής και Φυσικής Χημείας (ΙΘΦΧ)

ΙΔΡΥΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ: Ινστιτούτο Επιστημών Χημικής Μηχανικής

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (Ε.ΚΕ.Τ.Α.): Ινστιτούτο Χημικών Διεργασιών και Ενεργειακών Πόρων

Σχολή Χημικών Μηχανικών Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου - Τμήμα Χημικής Μηχανικής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης - Τμήμα Χημικής Μηχανικής Πανεπιστημίου Πατρών

Τμήματα Χημείας ΕΚΠΑ, ΑΠΘ, Πανεπιστημίου Κρήτης, Πανεπιστημίου Πατρών και Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

- Παράγοντες που επηρεάζουν τη δαπάνη για Έρευνα και Καινοτομία:
- Αβέβαια αποτελέσματα
  - Έλλειψη κεφαλαίων
  - Έλλειψη εμπιστοσύνης και συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων και των φορέων που σχετίζονται με την έρευνα και την καινοτομία
  - Ανεπάρκεια υποστηρικτικών μηχανισμών για την κατοχύρωση ευρεσιτεχνιών σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο
  - Γραφειοκρατικές διαδικασίες
  - Μικρό μέγεθος των επιχειρήσεων και της εγχώριας αγοράς

Ο κρίκος που φαίνεται ότι απουσιάζει είναι η συστηματική διασύνδεση και μεταφορά των ερευνητικών αποτελεσμάτων και καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία

Η χημική βιομηχανία στην Ελλάδα: Συνεισφορά και προοπτικές ανάπτυξης

Η νέα βιομηχανική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης προσφέρει σημαντικές ευκαιρίες στη Χημική Βιομηχανία

Βαθύτερη και πιο δίκαιη ενιαία αγορά: Ενδυνάμωση πολιτών και επιχειρήσεων

Αναβάθμιση Βιομηχανίας για την ψηφιακή εποχή

Οικονομία χαμηλών εκπομπών και κυκλική οικονομία

Επένδυση στη βιομηχανία του μέλλοντος

Υποστήριξη βιομηχανικής καινοτομίας

Διεθνής διάσταση

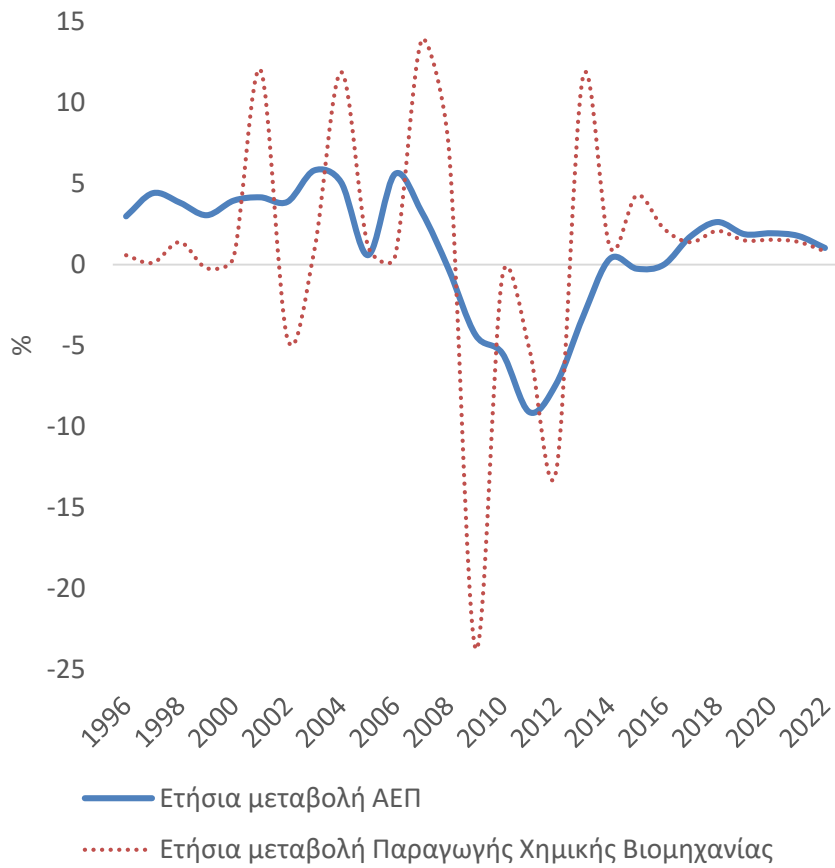
Συνεργασία με κράτη μέλη, περιφέρειες, πόλεις και ιδιωτικό τομέα

- Βιομηχανική «Αναγέννηση» - Συμμετοχή 20% της βιομηχανίας στο ΑΕΠ της ΕΕ28 μέχρι το 2020
- Ένα σχέδιο εξειδικεύει τις δράσεις της Επιτροπής για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας*
- Η Χημική Βιομηχανία έχει σημαντικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων αυτών

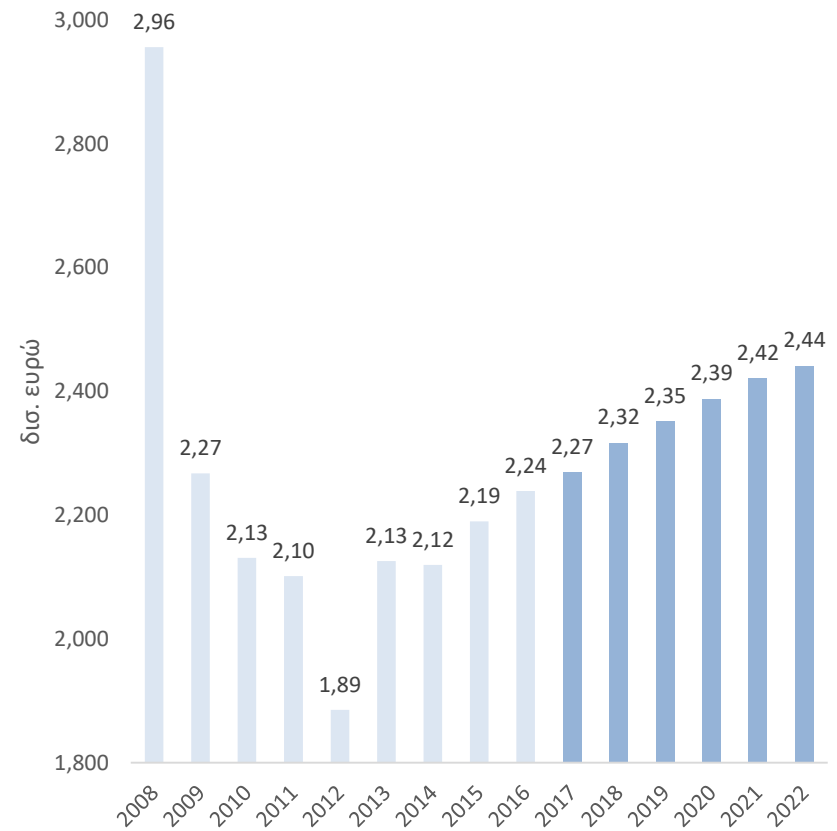
*European Commission "Investing in a smart, innovative and sustainable Industry A renewed EU Industrial Policy Strategy" 13.9.2017

Εφόσον επιβεβαιωθούν οι προβλέψεις για την πορεία της ελληνικής οικονομίας, η αξία παραγωγής της εγχώριας χημικής βιομηχανίας θα μπορούσε να προσεγγίσει τα 2,44 δισ. ευρώ το 2022 (σε σταθερές τιμές 2016)

Ετήσια μεταβολή ΑΕΠ (%)
IMF, Outlook, Oct 2017

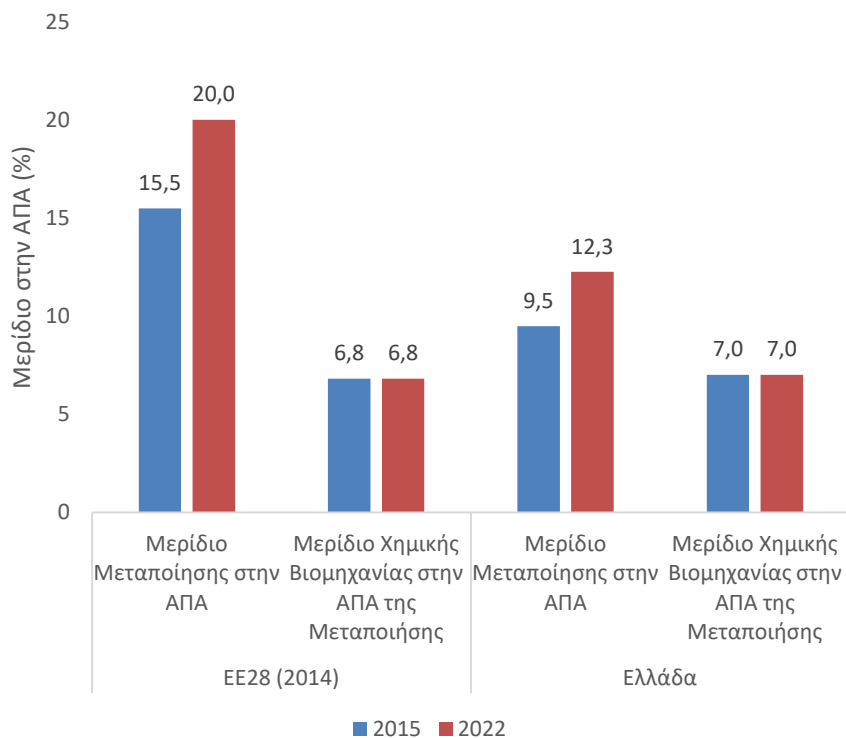
Αξία παραγωγής χημικής βιομηχανίας
Προβολή (σε σταθερές τιμές) της τρέχουσας τάσης με βάση την πρόβλεψη για την ετήσια μεταβολή του ΑΕΠ

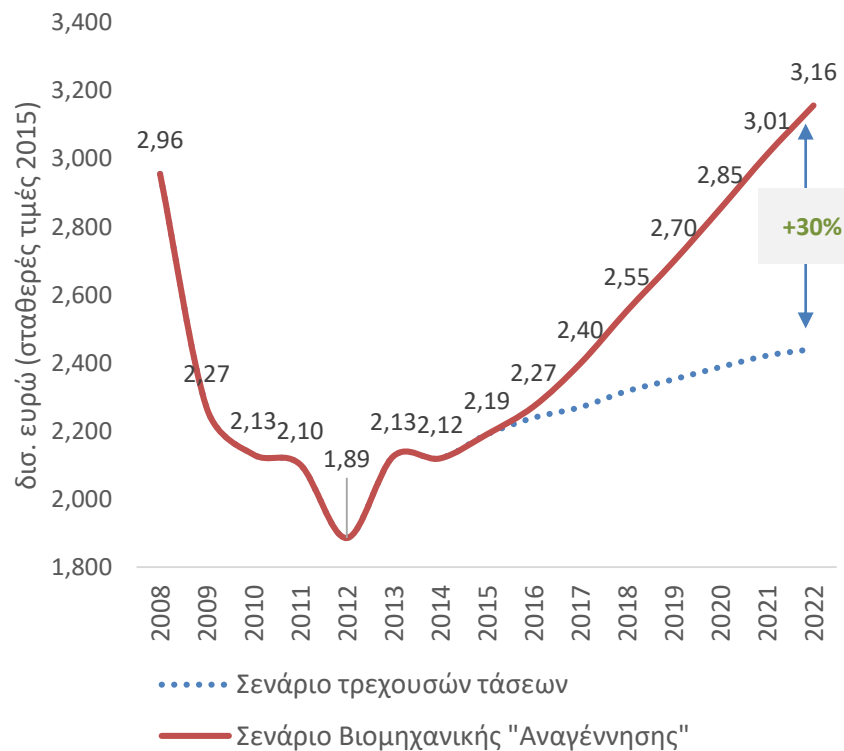
Η χημική βιομηχανία στην Ελλάδα: Συνεισφορά και προοπτικές ανάπτυξης

Η επίτευξη των στόχων του σεναρίου της βιομηχανικής «αναγέννησης» εκτιμάται ότι θα δώσει ώθηση στη χημική βιομηχανία και κατ' επέκταση στην ελληνική οικονομία

Υποθέσεις Σεναρίου Βιομηχανικής «Αναγέννησης»

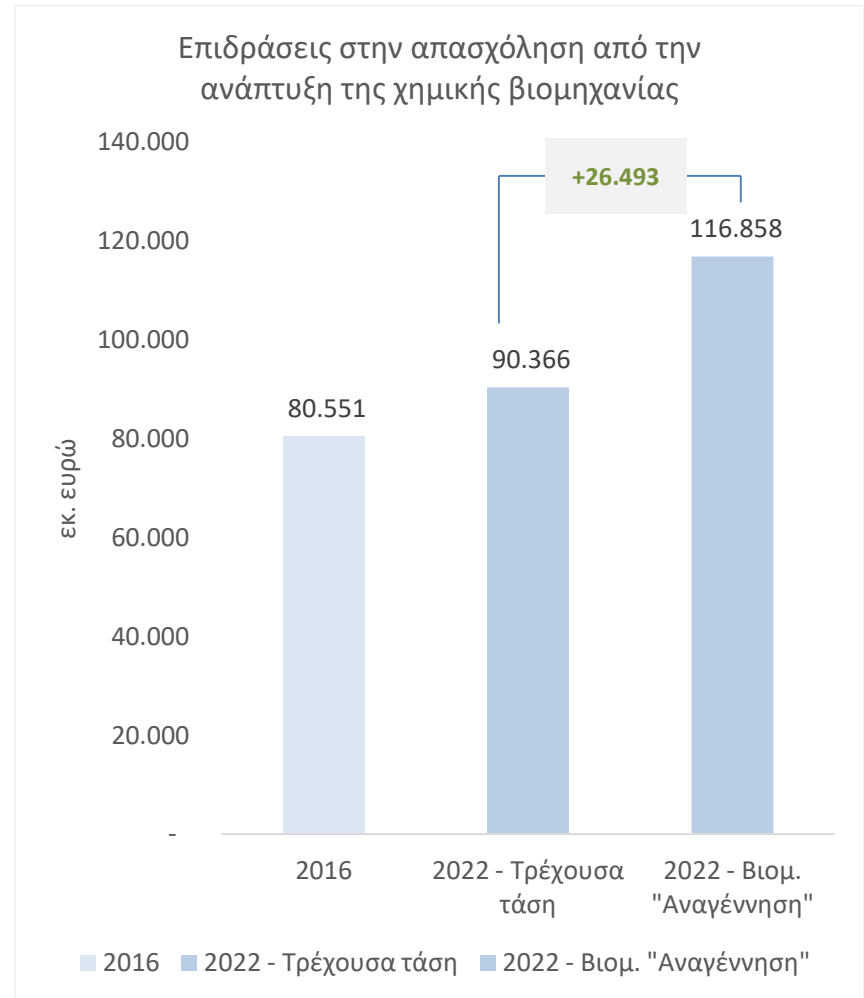
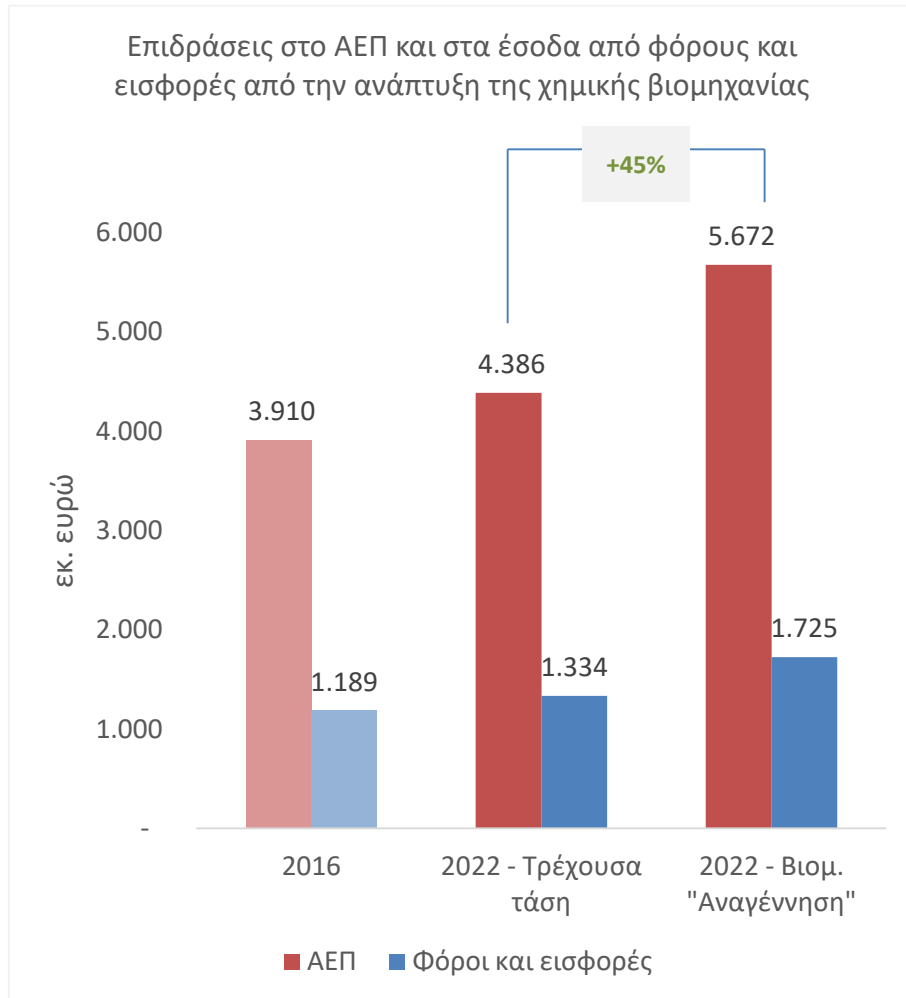
Σενάρια για την αξία παραγωγής στη χημική βιομηχανία (σε σταθερές τιμές 2016)

Ο στόχος συμμετοχής της Μεταποίησης στο 20% της ευρωπαϊκής οικονομίας μεταφράζεται (αναλογικά) σε ενίσχυση της συμμετοχής της Μεταποίησης στην Ελληνική προστιθέμενη αξία στο 12,3% (από 9,5%). Αν θεωρήσουμε ότι το μερίδιο της ελληνικής μεταποίησης στην ΕΕ διατηρείται σταθερό, τότε προκύπτει ακόμα πιο φιλόδοξη αύξηση της αξίας παραγωγής της εγχώριας χημικής βιομηχανίας

Η χημική βιομηχανία στην Ελλάδα: Συνεισφορά και προοπτικές ανάπτυξης

Μεσοπρόθεσμα, η βιομηχανική «αναγέννηση» στη χημική βιομηχανία, δύναται να προσφέρει σημαντικά στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας και στη δημιουργία θέσεων εργασίας

Η χημική βιομηχανία στην Ελλάδα: Συνεισφορά και προοπτικές ανάπτυξης

Η εμπειρία από τις χώρες με αναπτυγμένες χημικές βιομηχανίες στην Ευρώπη υποδεικνύει τις βασικές κατευθύνσεις για την ανάπτυξη της χημικής βιομηχανίας και στην Ελλάδα

Η ενίσχυση αυτών των χαρακτηριστικών είναι αναγκαία για την αντιμετώπιση των διεθνών ανταγωνιστικών πιέσεων και την ανάπτυξη προϊόντων και λύσεων που απαιτεί η αειφόρος ανάπτυξη

Ενδεικτικά πεδία παρεμβάσεων (1/2)

Πεδίο παρέμβασης	Περιγραφή
<p>1 Εθνική στρατηγική βιομηχανικής ανάπτυξης</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εθνικός στόχος για την πλήρη αναστροφή της πορείας αποβιομηχάνισης • Ενσωμάτωση και εξειδίκευση δράσεων ευρωπαϊκού σχεδίου για τη βιομηχανική στρατηγική και πολιτική
<p>2 Παρεμβάσεις στη φορολογία επιχειρήσεων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Μείωση συντελεστών φορολόγησης επιχειρήσεων και ασφαλιστικών εισφορών • Πρόσθετα κίνητρα (επιταχυνόμενες αποσβέσεις, κίνητρα για εξαγορές και συγχωνεύσεις)
<p>3 Χωροταξικός σχεδιασμός</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ενσωμάτωση ειδικών αναγκών χημικής βιομηχανίας στον εθνικό χωροταξικό σχεδιασμό (π.χ. αξιολόγηση δυνατότητας για clusters και καθετοποίηση με διυλιστήρια)
<p>4 Άρση εμποδίων και βελτίωση κριτηρίων αδειοδότησης βιομηχανικών εγκαταστάσεων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Άρση της απαγόρευσης της μέσης όχλησης στην Αττική για υφιστάμενες μονάδες που δραστηριοποιούνται ήδη στον νομό και κατατάσσονται στη χαμηλή όχληση • Εκσυγχρονισμός των κριτηρίων περί όχλησης σύμφωνα με τις διεθνείς πρακτικές
<p>5 Μείωση ενεργειακού κόστους και κατάργηση φόρων στις πρώτες ύλες (φυσικό αέριο για μη ενεργειακή χρήση)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Άμεση κατάργηση του ΕΦΚ στο φυσικό αέριο για μη ενεργειακή χρήση • Βελτίωση ανταγωνιστικότητας της αγοράς χονδρικής ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της σύζευξης με γειτονικές αγορές (Ιταλία, Βουλγαρία) • Προώθηση των διασυνδέσεων με τα μη συνδεδεμένα νησιά που θα περιορίσει τις χρεώσεις ΥΚΩ • Μείωση του ΕΦΚ στην ηλεκτρική ενέργεια για τους βιομηχανικούς καταναλωτές στη μέση τάση
<p>6 Τόνωση της ζήτησης με οφέλη για την οικονομία και τους καταναλωτές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Σχεδιασμός και εφαρμογή εκτεταμένου προγράμματος ενεργειακής αναβάθμισης κτηρίων

Ενδεικτικά πεδία παρεμβάσεων (2/2)

Πεδίο παρέμβασης	Περιγραφή
7 Καινοτομία και Έρευνα στα Χημικά	<ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση της εθνικής πλατφόρμας SusChem, ώστε να διευκολύνονται οι σχέσεις και η συνεργασία μεταξύ τομέων κατά μήκος της αλυσίδας αξίας χημικών • Ενίσχυση των σχέσεων της χημικής βιομηχανίας με Πανεπιστήμια, Πολυτεχνεία και Κέντρα Ερευνών • Προώθηση συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα σε ερευνητικά πεδία με προοπτική • Πιο αποτελεσματική κατανομή των περιορισμένων δημόσιων πόρων για R&D, με μεγαλύτερη έμφαση στην ποιότητα των δαπανών R&D, βάσει προτεραιοτήτων και αριστείας • Προσέλκυση ερευνητικών κέντρων διεθνών χημικών εταιριών • Παροχή ελκυστικών φορολογικών κινήτρων
8 Βελτίωση υποδομών Logistics	<ul style="list-style-type: none"> • Καλύτερος συντονισμός και επιτάχυνση στην υλοποίηση των σχεδίων ανάπτυξης υποδομών logistics • Συνεργασία των αρμόδιων αρχών και της χημικής βιομηχανίας για τον εντοπισμό των κύριων σημείων συμφόρησης που εμποδίζουν τις οδικές και διατροπικές μεταφορές • Εκτίμηση των δυνατοτήτων για ανάπτυξη σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών • Εντοπισμός αναγκών σε σχέση με τις λιμενικές εγκαταστάσεις
9 Ανθρώπινο δυναμικό	<ul style="list-style-type: none"> • Συστηματική συνεργασία πανεπιστημίων και επιχειρήσεων για τον προσδιορισμό των αναγκών σε δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού στα επαγγέλματα που σχετίζονται με τη χημική βιομηχανία • Αξιολόγηση αναγκών της βιομηχανίας σε βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο επίπεδο και ενσωμάτωση στον σχεδιασμό για την εκπαίδευση και κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού • Ενίσχυση της βαρύτητας της πρακτικής άσκησης των φοιτητών στα πανεπιστημιακά προγράμματα σπουδών
10 Εποπτεία αγοράς χημικών προϊόντων	<ul style="list-style-type: none"> • Έλεγχος στη διακίνηση χημικών προϊόντων που εισάγονται παράνομα στην Ελλάδα και δεν τηρούν τις προδιαγραφές ποιότητας και ασφάλειας που προβλέπει η ευρωπαϊκή νομοθεσία

Σας ευχαριστώ
maniatis@iobe.gr